RARY OF CONGRESS (GRATIS)
NCE DEPARTMENT
S DIVISION
NGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXVI Kaina 25 c. ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, VASARIS FEBRUARY 20, 1982 Nr. 42

AUŠRA Nr. 23 (63)

DAR VIENAS PAVOJUS

(Tęsinys)

Ir štai ta naujoji generacija, veikiama komunistinės propagandos, į žmogaus gyvenimą žemėje žiūrėdama kaip į vienintėlį laimės, malonumų ir patogumų šaltinį, lengvai pasisavino ir bedievišką gyvenimo būdą — "neapsikrauti" vaikais. Šis požiūris ir į kaimą įsiskverbė tokiu mastu, kod nuo 1967 m. gimimų skaičiaus mažėjimu Lietuvos kaimas pralenkė miestą ("Mokslas ir gyvenimas" 1976, nr. 4). Minėtas prof. P. Dovydaitis prieš II pasaulinį karą šiuo klausimu rašė: "Jei ir mūsų dar "nesukultūrėjęs" kaimas pasektų inteligentais, kurie vaikų neturėjimo atžvilgiu pirmauja kitų šalių inteligentijos tarpe, lietuvių tautai tai reikštų savižudybę... Tuomet sudie mūsų "didvyrių žeme" Nebuvo tave per keletą amžių išnaikinę tavo įvairūs neprieteliai, kaimynai (...), bet šį kartą tu būsi pati save išnaikinusi šiuo būdu nusižudydama" (J. Girnius, ten pat, p. 683). Kaimas dabar iš tikrųjų pasekė inteligentais...

Tautos prieauglio mažėjimo lemiamas faktorius yra ateistinės ir materialistinės pasaulėžiūros įsigalėjimas žmonių galvosenoje. Iš istorijos ir patirties žinome, kad su ateizmo įsigalėjimu gyventojų prieauglis smarkiai krinta. Juk nepaslaptis, kad dauguma ateistų vengia vaikų, kad jie netrukdytų naudotis šio gyvenime laime ir malonumais. Juk kam tie vaikai reikalingi? Tėvų paguodai? Bet bent mūsų gyvenamu laiku iš vaikų tėvai retai paguodos ir dėkingumo susilaukia. Kam juos gimdyti, jei jų likimas — neaiški ir abejotina laimė gyvenime, o paskui mirtis ir išnykimas, nes anapus nieko nėra? Kas mane atlygins už tą vargą, kad aš gimdysiu ir auginsiu vaikus?

Gerbiame dorus ateistus, kurių buvo ir yra lietuvių tarpe, ir kuriems nėra svetimi lietuvių tautos ir tėvynės reikalai. Bet tegu nepyksta ateistai už atvirumą: Lietuva ateistinė nebus, ji liks krikščioniška, arba jos visai nebus.

Prancūzijoje ateizmo plitimas prasidėjo su 1789 m. revoliucija. Pirma ateizmas įsigalėjo šviesuomenės sluoksniuose, o vėliau persimetė į darbininkiją ir kaimą. Su ateizmo išplitimu pradėjo šeimose mažėti vaikų skaičius. 1700 m. Prancūzija turėjo per 20 mil. gyventojų; be kinų ir indų ji buvo gausingiausia tauta. Rusija tuokart turėjo 14, Austrija — 13, Didžioji Britanija (salos) — 9 mil. gyventojų. 1850 m. Rusija pralenkė Prancūziją. 1913 m. Prancūzija atsidūrė Europoje penktoje vietoje. Dar XIX a. pradžioje Prancūzijoje viena šeima turėjo 4 — 5 vaikus, 1860 m. jau tris vaikus, prieš I pasaulinį karą — du vaikus. Taigi, vieno šimtmečio eigoj gimimų dvigubai sumažėjo. Nuo 1889 m. iki I pasaulinio karo Prancūzijoje buvo daugiau mirimų negu gimimų.

(Bus daugiau)

Gynybos sekretorius Caspar Weinberger su Jordano karaliumi Husseinu stebi kariuomenės paradą Jordano sostinėje. Sekretorius piktai kritikuojamas Izraelyje už tai, kad jis pažadėjo Jordanui naujų lėktuvų ir priešlėktuvinių raketų.

PRAŠO NEPARDUOTI JORDANUI GINKLŲ

Washingtonas. — Devyniolika JAV senatorių pasirašė laišką prezidentui Reaganui, ragindami jį neparduoti naujų ginklų Jordanui. Kaip žinoma, gynybos sekretorius Weinbergeris, būdamas Jordane, pareiškė, jog jis svarstė su Jordano karaliumi galimybę, kad JAV parduos jam F — 16 kovos lėktuvų ir "Hawk" priešlėktuvinių raketų.

Tarp raštą pasirašiusių senatorių yra ir keturi respublikonai. Jie prašo prezidentą sustabdyti ginklų pardavimą Jordanui, kol bus galima pasvarstyti šį klausimą Kongrese, pasitarti su JAV sąjungininkais.

Prezidentas Reaganas savo laiške Izraelio premjerui Beginui užtikrina, kod Amerikos politika Izraelio atžvilgiu nepasikeitė. Izraelis lieka Amerikos draugas ir sąjungininkas. Tačiau, prideda prezidentas, abiejų šalių interesams naudinga, kad Amerika sustiprintų savo įtaką ir kitose to regiono valstybėse.

Izraelio premjero laiške prezidentui Reaganui nurodoma, kad nežiūrint nesutarimų arabų tarpe, kaip dabar tarp Jordano ir Sirijos, patirtis rodo, kad kai pradedamas karas prieš Izraelį, visi jo priešai susijungia. Per Yom Kipur karą prieš Izraelį jėgas atsiuntė Saudi Arabija, Jordanas ir Marokas. Kovose aukštumose arabams padėjo kubiečiai ir šiaurės korejiečiai.

Toliau Beginas nurodo, kad Izraelio rytinis ir šiaurinis frontas yra išstatytas keturių galimų priešų puolimui: Jordano, Saudi Arabijos, Irako ir Sirijos. Todėl Beginas nurodo prezidentui kai kuriuos skaičius. Jordanas netolimoje ateityje turės 1,072 tankus, 170 pirmos eilės lėktuvų ir 677 sunkiosios artilerijos pabūklus. Irakas — 4,000 tankų, 496 lėktuvus ir 2,660 artilerijos pabūklų. Saudi Arabija — 480 tankų, 170 lėktuvų ir 718 pabūklų. Sirija — 4.000 tankų, 610 lėktuvų ir 2,000 pabūklų.

Premjeras Beginas toliau nurodo, kad tos keturios valstybės, visos labai priešiškos Izraelio atžvilgiu ir net laikančios save karo su Izraeliu stovyje, artimiausioje ateityje gali išstatyti prieš Izraelį 9.552 tankus, 1,446 pirmos klasės lėktuvus ir 6,055 sunkiuosius pabūklus.

Beginas nurodo, kad jis rašo ne todėl, kad Izraelis bijo. Su Dievo pagalba mes vėl laimėsime. Mūsų rūpestis yra ne pergalė, bet žuvusieji, rašo Izraelio premjeras.

Griežtai baudžia nepaklusnius lenkus

Varšuva. — Lenkijos karinė valdžia visu griežtumu tęsia savo represinę politiką. Užsienio spaudos agentūros penktadienį paskelbė pranešimus apie teismų paskirtas sunkias kalėjimo bausmes trim asmenų grupėm. Silezijos teismas nuteisė devynis angliakasius kalėti nuo trijų ligi septynerių metų už šachtų užėmimą "Ziemovit" anglių kasyklose. Čia, kaip žinoma, gruodžio mėnesį, šimtai angliakasių buvo apie dešimt dienų užsibarikadavę šachtose, protestuodami prieš karinės padėties įvedimą Lenkijoje ir nepriklausomos profesinės sąjungos panaikinimą. Devyni nuteisti angliakasiai buvo laikomi šios protesto demonstracijos organizatoriais. Pomeranijos karo tribunolas, iš savo pusės, nuteisė šešis nepriklausomos profsąjungos narius, apkaltintus profsąjunginės veiklos tęsimu po karinės padėties įvedimo. Jiem buvo paskirtos kalėjimo bausmės nuo dviejų ligi keturių metų. Galop, Gdansko teismas nuteisė daugiau negu šimtą jaunuolių kalėti nuo vieno ligi trijų mėnesių už dalyvavimą, sausio 30 dieną, protesto demonstracijoje prieš karinį režimą. Demonstracijos organizatoriai bus teisiami vėliau ir jiem gresia sunkesnės bausmės. Užsienio spaudos agentūros praneša, kad vienoje stovykloje internuotam "Pen Klubo" skyriaus Lenkijoje sekretoriui Bartuszewski, buvo pasiūlyta laisvė, jei jis raštiškai įsipareigos nedalyvauti tariamoje priešvalstybinėje veikloje. Bartuszewski atmetė pasiūlymą, pareikšdamas: "Aš niekad neveikiau prieš savo tėvynę".

Pareiškimai spaudai

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas paneigė spaudos konferencijoje gandą, kad JAV planuoja siųsti į Salvadorą karines jėgas. Prezidentas vėl padarė kelias klaidas, kurių reporteriai laukia ir jas gaudo. Kalbėdamas apie Vietnamo karą, jis pasakė, kad prez. Kennedy pasiuntė į Vietnamą diviziją marinų, nors, kaip žinoma, marinus pasiuntė prez. Johnsonas. AP praneša, kad prezidentas šioje spaudos konferencijoje padarė tris klaidas.

Kalbėdamas apie ekonominius reikalus, jis pareiškė viltį, kad šiais metais padėtis ims gerėti. Reporteriai gavo įspūdį, kad jis linkęs dėl būsimų sunkumų kaltę mesti Kongresui, jei tas nepriims visų biudžete numatytų reformų. Prezidentas pabrėžė, kad jo pasitikėjimas ekonominiu atsigavimu nėra sumenkėjęs.

Valdžia planuoja suvaržyti kunigus

Varšuva. — Lenkijos radijas ketvirtadienį kritikavo katalikų kunigus, kurie neatsakingai elgiasi ir nuteikia žmones prieš karinės padėties taisykles. Žinios iš Vakarų Vokietijos praneša apie lenkų vyriausybės planą pulti Bažnyčią, suvaržyti jos laisves. Laukiama kai kurių kunigų suėmimo.

Ketvirtadienį apie 1,500 jaunų lenkų susirinko į Šv. Onos bažnyčią Varšuvoje ir paminėjo nepriklausomos studentų sąjungos įsteigimo metinę sukaktį. Dabar ši studentų organizacija vėl uždaryta. Buvo bijoma, kad studentai po šv. Mišių išeis demonstruoti, bet jie ramiai išsivaikščiojo.

Bažnyčios sluoksniai mano, kad valdžia pradės prieš katalikų kunigus planingą kampaniją, bus skelbiami valdžią remiantys kunigų pareiškimai. Tuo norima sugriauti liaudies pasitikėjimą kunigais. Jau sudarytas sąrašas kunigų, kuriuos planuojama suimti ir izoliuoti.

Varšuvos radijas nurodė, kad daugelyje parapijų kunigai priešinasi Valstybės ir Bažnyčios atskyrimo nuostatams. Vienas kunigas raginęs žmones neleisti pašalinti iš mokyklos kryžiaus, nors valdžia ir iš armotų šaudytų.

Sprogimas Damaske

Damaskas. — Sirijoje sprogimas sužalojo informaciios ministerijos pastatą Damaske. Nežinomas jaunas arabas smogė į pastato sieną sprogmenų prikrautu automobiliu, pats žuvo, tačiau 42 asmenis sužeidė, sužalojo rūmus ir sudegino daug automobilių. Oficiali sirų spaudos agentūra skelbia, kad sprogimą įvykdė "imperialistų ir sionistų agentai", tačiau spėjama, kad savižudys buvo Musulmonų Brolijos, kovojančios prieš socialistinį Sirijos režimą, narys.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Airijos ketvirtadienį įvykę 168 vietų parlamento rinkimai šiandien išaiškins laimėtojus. Visi spėliojimai ir pranašystės nepramatė, kas gali laimėti, nes dvi partijos labai lygiai laikėsi.

— Salvadoro teroristai susprogdino daug elektros stulpų prie Santa Ana miesto, kuriame nėra elektros.

— Italijos užsienio reikalų ministeris Emilio Colombo, kalbėdamas Georgetown universitete, pasiūlė, kad Amerika pasirašytų formalią sutartį su Europos Rinka.

— Sovietų "Tass" agentūra ragino uždrausti naujų cheminių ir biologinių ginklų gaminimą. Kartu smerkiamas JAV administracijos nutarimas skirti gynybos departamentui 705 mil. dol. naujiems cheminiams ginklams gaminti.

— Graikijos vyriausybė susirinko svarstyti Kipro salos reikalų. Nors posėdis vadinamas nepaprastu, vyriausybė nuramino graikus, kad nereikėtų rūpintis.

— Fordo automobilių bendrovė paskelbė, kad pernai ji turėjo 1.06 bil. dol. nuostolių.

— Iš Peru kalėjimo bandė pabėgti kaliniai. Prižiūrėtojai aštuonis nušovė.

— Palestiniečių studentai Izraelio okupuotuose miestuose degino automobilių padangas, dalino prieš Izraelio okupaciją nukreiptus lapelius. Kai kur izraelitų automobiliams išdaužyti langai.

— Prancūzijos tarnautojų sąjunga atmetė vyriausybės siūlomus algos pakėlimus.

— Gvatemaloj teroristai susprogdino kelyje miną, žuvo du kareiviai, keliolika sužeistų.

— Floridos Kennedžio erdvės centre jau pradėti pasiruošimai iškelti į erdvę daugkartinio naudojimo "Columbia" erdvėlaivį. Pakilimas numatytas kovo 22 d. Du astronautai praleis orbitoje septynias dienas.

— Maskvos kinės apygardos vyriausias "politrukas" gen. Konstantin Gruševoy mirė 76 metų. Jis buvo kilęs iš Brežnevo miesto Dneprodzeržinsko ir buvo komunistų centro komiteto kandidatas.

— Šeštadienį 97 metų gimtadienį šventė prezidento Trumano našlė Bess. Sakoma, kad ji mažai suprato, kas čia vyksta, kai gavo daug atvirukų ir gėlių.

— Bolivijos karinė vyriausybė nuvertino krašto valiutą 76 nuoš. Uždrausti visi susirinkimai.

JAV Kultūros Tarybos premijos

Vasario 11 d. posėdyje JAV Kultūros taryba paskyrė dvi premijas. prof. dr. Vytautui Kavoliui kultūrinio darbuotojo premiją, o prof. Rimvydui Šilbajoriui — literatūros publicistikos premiją.

Dr. V. Kavolis Kultūros tarybos sprendimu gauna šią premiją, kaip Lietuvių Studentų sąjungos organizatorius ir vadovas, brandžių paskaitų ir straipsnių autorius, o labiausiai kaip akademinio lygio "Metmenų" žurnalo pirmasis ir dabartinis redaktorius nuo 1959 m.

Dr. Rimvydas Šilbajoris premiją gauna už savo daugybę straipsnių ir studijų anglų kalba apie lietuvių literatūrą ir jos kūrėjus amerikiečių akademinio lygio periodikoje.

Abiejų šių premijų mecenatas yra Lietuvių Fondas.

Separatistai Vakarų Kanadoje tvirtėja

Torontas. — Kanados vakarinėse provincijose jau seniai girdėjosi balsų, kad joms reikėtų atsiskirti nuo rytinių provincijų ir įsteigti savo Vakarų bloką iš Albertos, Britų Kolumbijos, Manitobos ir Saskatchewano provincijų. Ketvirtadienį Albertos rinkimuose į provincijos seimą buvo išrinktas pirmas tokios separatistų partijos atstovas, 36 metų kandidatas, gavęs 42 nuoš. visų balsų, nors kandidatų buvo šeši. Iš jo laimėjimo sprendžiama, kad Albertoje stiprėja separatistų sąjūdis.

— Baletininkas Michail Barišnikov užsigavo koją. Pirmadienį Los Angeles ligoninėje jis turės kelio operaciją.

— Netoli Azorų sudužo graikų tanklaivis, žuvo 32 žmonės. Audra apsunkino įgulos gelbėjimą.

— Jungtinių Tautų žmogaus teisių agentūros direktorium pakviestas Austrijos diplomatas Kurt Herndl.

Kubon plauka sovietų ginklai

Washingtonas. — JAV žvalgybos sluoksniai paskelbė, kad Kubon sovietai atsiuntė 12 sunkiųjų puolimo malūnsparnių, kurie ginkluoti prieštankinėmis raketomis ir sunkiaisiais kulkosvaidžiais. Kuba paskutiniu laiku gavo dar du raketomis ginkluotus greituosius laivus ir dabar tokių laivų turi 13. Pernai sovietų ginklų ir amunicijos tiekimas į Kubą pasiekė rekordinį skaičių. Gynybos sekretorius Weinbergeris pareiškė Kongrese, jog Kuba tapo didžiuliu ginklų sandėliu, iš kur ginklai eina į kitas hemisferos šalis. Manoma, kad Kuba netrukus gaus dar vieną, jau trečią eskadrilę Mig — 23 lėktuvų.

Kinijoje tariasi Kambodijos grupės

Pekinas. — Po 37 dienų pertraukos Kinijos vicepirmininkas Dengas pasirodė televizijoje su svečiu, buvusius Kambodijos princu Sihanouku. Dengas pripažino, kad Kinijoje vyksta taikinga ir sėkminga revoliucija, keičianti valdžios biurokratus. Užsienio spauda spėliojo, kad Dengas jau nustumtas nuo valdžios, išeina į pensiją, tačiau tai nepasitvirtino.

Kinijoje vyksta trijų politinių Kambodijos grupių pasitarimai dėl bendro fronto steigimo, dėl Vietnamo okupaciios užbaigimo.

Tailandija paskelbė, kad iš Kambodijos, besivydamas Pol Poto partizanus, į Tailandiją buvo įsibrovęs vietnamiečių kariuomenės būrys, tačiau greit pasitraukė, kai ugnį atidarė Tailandijos pasienio sargybiniai.

KALENDORIUS

Vasario 20 d.: Eleuterijus, Amata, Visginas, Auksuolė.

Vasario 21 d.: Petras Dam., Eleonora, Kęstutis, Žemyna.

Vasario 22 d.: Maksimijonas, Margarita, Darvydas, Gintautė.

Saulė teka 6:42, leidžiasi 5:27.

ORAS

Saulėta, šilčiau, temperatūra dieną 45 l., naktį 35 l.

KATALIKAI PASAULYJE

Ryšiai su Singapuru

Popiežiui Jonui Pauliui II-jam savo skiriamuosius raštus įteikė pirmasis Singapūro ambasadorius prie Apaštalų Sosto. Šventasis Tėvas, sveikindamas savo misiją Vatikane pradedantį diplomatą, atkreipė dėmesį į Singapūro tautos kilmės įvairumą, kuris kaip tik padėjo brandinti kai kurias visai žmonijai bendras vertybes: įvairios kilmės ir skirtingų rasių žmonių bendradarbiavimas praturtina bendruomeninį gyvenimą ir pradeda kurti visuomeninės santvarkos pažangą. Popiežius išreiškė viltį, kad Singapūro tauta ir ateityje ugdys tarpusavio santarvę ir bendradarbiavimą ne tik savo tautos gerovei, bet būdama taip pat pavyzdžiu visai tarptautinei bendruomenei.

Žodynas kinų kalba

Kinijoje vasario mėnesį bus išleistas pirmasis religijų žodynas kinų kalba. Tūkstančio trijų šimtų puslapių veikale bus apžvelgiamos tiek senosios kinų liaudies religijos, tiek ir visos kitos pasaulio religijos. Beveik trys ketvirtadaliai veikalo bus paskirti trim pagrindinėm pasaulio religijom, tai yra — budistų, krikščionių ir mahometonų. Apie spaudai rengiamą religijų žodyną kinų kalba Pekine pranešė oficialioji žinių agentūra "Naujoji Kinija".

Vyskupų simpoziumas

Europos vyskupų konferencijų taryba šių metų spalio mėnesio 11 —15 dienomis Romoje rengia Europos vyskupų studijų simpoziumą, tema "Vyskupų bendra atsakomybė Europos evangelizacijoje" Simpoziume dalyvaus apie 80 Europos vyskupų, Vatikano kongregacijų nariai, taip pat vienuolių, kunigų, pasauliečių tikinčiųjų ir nekatalikiškų krikščioniškųjų religinių bendruomenių Europoje atstovai. Šiomis dienomis Sankt Gallene, Šveicarijoje, įvyko posėdis simpoziumo programai parengti.

Meilė taikai, darbui

Atskiroje audiencijoje, Šventasis Tėvas priėmė Kostarikos respublikos ambasadorių prie Apaštalų Sosto, kuris įteikė skiriamuosius raštus. Priminęs, jog kostarikiečių tauta visada pasižymėjo savo gilia meile taikai ir darbui, suderinamai su Bažnyčios socialiniu mokslu, popiežius pažymėjo, jog Bažnyčia, iš savo pusės, trokšta padėti žmonėm siekti pažangos, rūpindamasi, kad žmonių tarpusavio santykiuose būtų stiprinama santarvė, gindama kiekvieno žmogaus teisę į darbą. Bažnyčia yra įsitikinusi, kad tokiu būdu ji tikrai padeda apsaugoti žmogaus asmens orumą ir jo pilietines teises, drauge ugdydama socialiniu teisingumu ir laisve pagrįstą visuomeninę santvarką.

Spaudos apžvalga

Popiežius Jonas Paulius II-sis yra asmenybė, apie kurią praėjusiais metais daugiausiai rašė Jungtinių Amerikos Valstybių katalikiškoji spauda. Katalikiškosios spaudos dėmesį ypač atkreipė praėjusiais metais įvykdytas pasikėsinimas prieš Popiežiaus gyvybę, taip pat popiežiaus paskelbti dokumentai, jų tarpe, pirmoje eilėje, enciklika apie žmogaus darbą "Laborem exercens", kurioje Popiežius iškelia darbo orumą ir gina darbininkų teises. Pagal sudarytą statistiką, amerikiečių katalikiškoji spauda praėjusiais metais taip pat labai daug dėmesio paskyrė lenkų nepriklausomos profesinės sąjungos "Solidarumas" ir jos lyderio Walesos akcijai už darbininkų teisių ir pilietinių laisvių apsaugojimą. Trečioje vietoje spaudos dėmesys buvo nukreiptas į žmogaus teisių padėtį Centro Amerikoje. Amerikiečių katalikiškoji spauda taip pat plačiai išgarsino katalikų akciją prieš negimusios gyvybės panaikinimą.

Iš Ateitininkų gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 6522 So. Rockwell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 778-7852

MES IR ISTORIJA

Beveik Vasario šešioliktosios išvakarės. Chicagos klasikinės muzikos stotis transliuoja praeitą birželį įrašytą Chicagos Lietuvių operos spektaklį — tai Ponchielli opera „I Lituani". Operos transliacijos klauso WFMT sekmadienio operų mėgėjai, o šioji yra ypatingas malonumas — tai visose JAV ši opera statoma pirmąjį kartą. Lietuviai klausytojai, aišku, supranta ir ką dainininkai dainuoja, bet gražu turi būti ir visiems kitiems klausytojams. Lietuvių dainuojama opera įsijungia į JAV muzikinio gyvenimo istoriją.

Šis sekmadienio popiečio epizodas parodo, kaip painu būtų išnarplioti mūsų lietuviškos visuomenės ryšius su gyvenamojo krašto kultūriniu gyvenimu ir krašto istorija. Iš tikrųjų neturime pasirinkimo, ar prisidėti prie vietinio kultūrinio gyvenimo, ar ne — štai net šioji opera, kurios libretą išvertė lietuvių kalbon lietuvis poetas, kad ji mums lietuviams būtų prieinamesnė, kuri statyta mūsų lietuviškajai visuomenei, nebandant pritraukti klausytojų tūkstantines, o tačiau ir po visų šių užsidarymo bandymų pats kūrinys išsprunka ir įsijungia į Chicagos kultūrinio gyvenimo srautą.

Gal moralas skamba kaip per didelis suprastinimas — ši opera juk neatsitiktinai parinkta, ne atsitiktinai WFMT ją juoston užrašė — reikėjo žmonių, kurie rastų kontaktus, duotų gerą mintį. Mes iš tikrųjų nesam taip jau užsidarę savo kultūriniame gyvenime, kaip kartais esame linkę minėti. Tačiau paradoksas vistiek lieka: opera juk aiškiai buvo renkama dėl jos lietuviams brangios tematikos — tėvynę gelbstinčio Kerniaus — Konrado Valenrodo. O kaip tik šis turinys netrukdė operos spektakliui būti šviežia įdomybe.

Visai neseniai atspausta Antano Maceinos knyga „Asmuo ir istorija" kaip tik skirta patiems jautriausiems klausimams nagrinėti — pats autorius sako, kad jo užmojo centre stovi klausimas, ar galima išeiviui įsijungti į svetimą istoriją, padarant ją savąja (p.12). Iš praėjusio sekmadienio popietės pergyvenimo žvelgiant matome, kad įsijungimas į istorijos kūrimą tiesiog neišvengiamas.

Kaip su praeitimi? Maceina kalbėdamas apie Augustiną sako: „...istorija nėra tai, kas yra dingę, laikui slenkant nebūtina, bet tai, kas yra praėję ir sykiu kas tebebuvoja dabartyje kaip palikimas" (p.27). Ar galime iš šio krašto palikimo ir mes išeiviai semtis? Ar tai būtų neištikimybė mūsų pačių tautos istorijai? Kaip ir šis klausimas yra painus, gali parodyti kitas mažas vaizdelis. Atvykęs į Chicagos miestą keleivis dažniausiai randa progos pasivaikščioti Michigan ežero pakraščio parke ir aplankyti bent vieną iš trijų didelių tame parke esančių muziejų. Jo akį čia patraukia raitelio statula — priėjęs arčiau jis pamato, kad tai kardą iškėlęs Kosčiuška. Ir tai simbolizuoja ir Kosčiuškos gyvenimo verpetus — JAV laisvės kovų dalyvis, grįžęs kovoti sukilimuose prieš Rusiją. Kas jis? — Ar jis gudas, ar lietuvis, ar lenkas (ar visi trys), tačiau nei iš JAV, nei iš Lietuvos istorijos jis neištrinamas. Ir vėl, kaip nuostabiai pinasi tų dviejų kraštų — mūsų tolimos Lietuvos ir mūsų JAV — istorija. Ir peršasi mintis — ar yra galima kalbėti apie savo tautos istoriją kitų neįveliant? Juk tautos istorija kaip tik ir yra įtakų, iššūkių ir atsakymų pasakojimas. Ją taip supratus dingsta ir įsiliejimo į svetimą istoriją problema.

Šį sekmadienį Ateitininkų namuose Lemonte (127 ir Archer Avenue) 3 val. popiet kultūrinėj popietėj vyks Antano Maceinos knygos „Asmuo ir istorija" svarstybos. Vertėtų šiais klausimais susidomėjusiems šioje kultūrinėje popietėje dalyvauti ir savo mintimis su susirinkusiais pasidalinti.

A. Liulevičius

Studentų stovykloje Ateitininkų namuose rimtai diskutavom ir linksmai juokavom. Iš deš.: Antanas Rašymas, Sigutė Lenkauskaitė, Rasa Narutytė, Laura Vaičekauskaitė, Svajonė Kerelytė ir Dana Juodvalkytė.

Nuotr. **R. Musonytės**

ASMUO IR ISTORIJA

„Asmuo ir Istorija" yra pirma „Mūsų idėjos dabarties šviesoje" serijos knyga. Šią seriją pradedant, Ateitininkų Federacija prašė savo narius šios serijos knygeles ne tik asmeniškai studijuoti, bet diskutuoti savo sueigose: aptarti žodžiu ir raštu, pasidalinti nuomonėmis ir kritiškai įvertinti. Juozas Laučka ir Adolfas Damušis rašo: „Jų turinys turėtų būti mūsų pokalbių bei svarstybų objektas".

Antanas Maceina irgi pabrėžia svarstybų bei diskusijų svarbą: „Ši studija turėtų būti tiek paskata, tiek įnašas tokioms svarstyboms".

Knygos įvade autorius iškelia šios studijos centrinį klausimą: ar galima išeiviui įsijungti į svetimą istoriją, padarant ją savąja? Maceina teigia, kad negalima, neprarados savos asmenybės.

Knygos dar nepradėjus skaityti, man, Amerikoje gimusiam ir augusiam toks klausimas skambėjo keistokai. Aišku, kad kiekvienas ateivis gali įsijungti į Amerikos istoriją. Milijonai žmonių taip padarė. Šį klausimą nesunku atsakyti. Tereikia tik paklausti lietuvių, neseniai atvykusių iš okupuotos Lietuvos ar iš neramios Lenkijos, arba net seniai čia įsikūrusį Pennsylvanijos lietuvį.

Pagalvojau, kad realiau būtų buvę klausti: ar neišvengiama išeiviui įsijungti į svetimą istoriją, padarant ją savąja? Perskaičiau šią knygutę su tam tikromis abejonėmis. Suabejojau, gal tai yra tik terminoligijos problema? Kas yra išeivis? Kas yra svetima istorija? Ar yra įsijungimo laipsniai?

Duosiu konkretų pavyzdį iš savo patirties. Aš pradėjau lankyti mokyklą šeimai gyvenant Philipinų salose. Kuo ilgiau gyvenome Philipinuose, tuo mažiau tas kraštas buvo man svetimas. Manau, galima argumentuoti, kad aš šiek tiek įsijungiau į svetimą kraštą ir į to krašto istoriją, nes Philipinų salos sudaro dalį mano asmeniškų pergyvenimų ir vaikystės prisiminimų. Jei ir būčiau toliau pasilikęs gyventi salose, nebūčiau įsiliejęs į filipiniečių gyvenimą, nes mūsų šeima gyveno amerikiečių tarpe. Jei mano oda būtų ruda arba geltona ir tamsūs plaukai, jei būčiau žemo ūgio ir tobulai kalbėčiau Tagalog kalba, tai, galimas dalykas, kad ilgainiui būčiau pilnai įsijungęs į to krašto gyvenimą. Taip tūkstančiai azijatų yra padarę. Philipinų salų gyventojai yra įvairių Azijos tautų mišinys, nuspalvintas ispanų kultūros įtakos.

Panašiai Amerika yra (dar vis) Europos tautų mišinys, nuspalvintas Anglo-Saksų kultūros įtakos.

Gal svarbu pastebėti, kad autoriaus gyvenamasis kraštas, Vokietija, nėra toks dabartinių tautų mišinys. Ten tebeviešpatauja nepasitikėjimas ir atsiribojimas nuo „Ostlander". Ten pokario tremtiniai gyveno, bet tik maža dalis tame krašte pastoviai apsigyveno. Tokia tautiškai statiška aplinka gal turėjo įtakos autoriaus galvosenai.

Vienas anekdotas pavaizduoja įvairių pasaulėžiūrinių ribų griežtumus. Vienas matematikas susitarė su draugais atsisėsti prie vakarienės stalo, bet paprašė, kad visi trumpai stabteltų puskelyje nuo stalo, tada vėl tęstų šį matematinį žaidimą, vis stabteliant pasiekus naują puskelį. Jo draugai nužingsniavo toli, stabtelėdami tris sykius ir tada atsisėdo prie atsiekto tikslo. Matematikas tada pradėjo artintis prie stalo, vis įpusėdamas nuotolį, bet niekada nepasiekęs stalo mirė badu milimetro atstume nuo gerybėmis apkrauto stalo. Taigi, svarstant autoriaus pateiktą klausimą, verta pasvarstyti kada svetimas kraštas ir svetima istorija nustoja būti svetimais. Toliau: ar išeivių vaikams Lietuvos istorija yra svetima istorija? Arba: svetimiems valdant Lietuvą, ar visiems lietuviams dabartinė Tarybų Lietuvos istorija yra svetima? Knyga „Asmuo ir Istorija" šių klausimų nenagrinėja.

Žodis „istorija" yra labai įvairiai naudojamas žodis, ir moderniųjų laikų ideologų labai piktnaudžiautas žodis. Istorijos filosofai dažnai nori, kad kai kurie dalykai įvyktų, todėl jie išgalvoja teorijas įrodyti, kad šie dalykai tikrai įvyks.

Ar gali būti, kad nenorėdamas svetur gyvenančių lietuvių nutautėjimo, Maceina perdėm paaštrino nutautėjimo lūžį? Todėl Maceina pastato labai griežtą pasirinkimą: arba tremtinio sąmonė arba „tuščia erdvė ir tuščias laikas", „tapsime bešakniais ir iš lėto sunyksime patys savyje", tapsime „istorijos grobiu".

Maceina atsišaukia į egzistencinių filosofų mąstymą apie asmens ontologinę mirties baimę, kaip susidurimą su nebūtimi. Jis lietuviams tremtiniams pabrėžia: „Mirti istoriškai galiu tik tada, kai arba mano tauta miršta, arba aš pats nutraukiu savo sąmonės ryšį su savo tautos istorija. Tuomet individualinė mano mirtis yra perdėm apimli: aš mirštu visas".

Nejaugi? Šv. Augustinas buvo Karthagos pilietis, Aristotelis Atėnų pilietis, bet jie istoriškai vis gyvi, nors jų miestai ir tautos žlugo. Ar toks rūpestis „mirti istoriškai" kaip tik neskatintų išeivijoje gimusius lietuvius bėgti iš mažos lietuviškos tautos į dideles tautas, kurioms negresia mirtis?

Antanas Maceina nėra egzistencialistas. Ar jis dabar remiasi egzistencialistais ir egzistencialistų pasaulėžiūra įtikinti jaunesnius skaitytojus?

Toliau Maceina aiškina, kaip reikia išeiviams išlikti: „Nes jei išeivis nori išsilaikyti nesunaikintas savo tapatybėje, jis turi atsiriboti, vadinasi, ištrūkti iš tų išskėstų rankų, kurios jį priėmė, kurių glėbyje jis betgi pradeda dusti ir galop visiškai uždūsta".

Todėl Maceina siūlo išeivijai tremties sąmonę. Tremties sąmonė yra toks atsiribojimas. Tremtinys yra prieš savo norus priverstas gyventi nepatogioj, svetimoj aplinkoj. Tremtinys yra priverstas „nusižeminti" svetimiems, t.y. vietiniams.

Jau 1975 m. Maceina savo viešame laiške Ateitininkų Federacijos vadui dr. Petrui Kisieliui tvirtino: „Išsiugdyti bei išlaikyti ryškią tremties sąmonę, neįtaigaujamą ir nesužalotą duoneliautojo pagundų, yra dabar ateitininkijos likimas".

Tuo metu kun. Stasys Yla, J. Laučka ir L. Dambriūnas „Ateityje" atsiliepė į šį pasiūlymą ir jį atmetė. Kun. K. Trimakas sąlygingai teigė, kad tremties sąmonė kai kada yra žadintina.

Knyga „Asmuo ir Istorija" platesnėje apimtyje argumentuoja tremties sąvokos būtinumą. Ši knyga bando pagrįsti statišką istorinės būtybės sąvoką egzistencialistų filosofija. Šis bandymas sujungti istorinę būtybę, tremties sąvoką ir ištikimybę tautai vargiai ar įtikins skaitytoją.

Dr. Linas Sidrys

PREZ. A. STULGINSKIO KUOPOS SUSIRINKIMAS

Prez. A. Stulginskio moksleivių kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, vasario 26 d., 7:30 val. vak. pas Tomą Paulių, 6123 S. Bentley, Clarendon Hills, IL. Tel. 323-7380. Nesivėluokite.

Valdyba

DETROITAS LAUKIA KUN. K. TRIMAKO

Atvyksta „Ateities" redaktorius kun. Kęstutis Trimakas. Šeštadienį, vasario 27 d. kun. Trimakas praves dvasinio atsinaujinimo pokalbius su vyr. moksleiviais ir po to su studentais ateitininkais.

Sekmadienį, vasario 28 d. po lietuviškų Mišių Dievo Apvaizdos parapijoje kun. Trimakas skaitys viešą paskaitą visuomenei tema „Psichologinė suaugusiųjų odisėja pro iliuzijas ir dūžius". Po paskaitos, apie 1:30 val. p.p., kun. Trimakas kalbės vyresniesiems ateitininkams dvasinio atsinaujinimo temomis. Valdyba kviečia visus sendraugius ir viešoj paskaitoj ir pokalbyje dalyvauti.

Sekr.

JAUNŲJŲ ATEITININKŲ VASAROS STOVYKLA DAINAVOJE

JAV stovykla įvyks Dainavoje, liepos 4-18 dienomis. Šiai stovyklai parinkta tema: „Tautinė laiko raketa". Stovyklos laiku stovyklautojai susipažins su įvairiom lietuviškom šventėm ir jų papročiais. Pradedant sausio mėn. ir baigiant gruodžio, kiekviena diena atstovaus skirtingą mėnesį paeiliui ir tą dieną bus įsigyventa į parinkto mėnesio šventę ir papročius. Tad pradedant su Naujųjų metų papročiais ir baigiant su Kūčių ir Šv. Kalėdų papročiais, per šias dvi savaites stovyklautojams teks patirti Užgavėnes, Kaziuko mugę, Jonines, rugiapjūtės festivalį ir t.t. Rimtoje programos dalyje bus minimas Nepriklausomybės atgavimas, Šv. Kazimiero šventė, Velykos, Žolinės, Vilniaus praradimas, Vėlinės ir t.t.

Stovyklos štabą sudarys: stovyklos komendantas — inž. Juozas Polikaitis. Vyr. berniukų vadovas — dr. Stasys Rudys. Laikraštėlio ir dail. lit. — Dalia Staniškienė. Rankdarbių mokytoja — Valentina Černiauskienė. Muzikos mokytojas — Darius Polikaitis. Gamtos programos mokyt. — Jūra Vasiliauskienė. Slaugės — Vida Damušienė ir Raminta Marchertienė. Vyr. šeimininkė — ponia Norvilienė. Ūkvedė — Irena Polikaitienė. Gamtos meniškų užsiėmimų mokytoja — Marytė Gaižutienė. Sporto vadovas — Paulius Staniškis.

Registracijos anketos globėjams jau išsiųstos. Labai prašome visus registruotis laiku. Vietos ribojamos, o mums reikia iš anksto žinoti kiek bus stovyklautojų, kad galėtumėm prisitaikyti prie visų Michigano valstijos taisyklių. (Nepriklausantieji būreliams, registracijos anketas gali gauti pas G. Kriaučiūnienę, 1816 Tecumseh River Dr., Lansing, MI 48906).

JAS centro valdyba

Rūta Končiūtė ir Edmundas Saliklis studentų žiemos kursuose.

Nuotr. Rūtos Musonytės.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subectiption Rates $45.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $43.00. Foreign countries $45.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$45.00	$27.00	$19.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	$45.00	$27.00	$19.00
Užsienyje	$45.00	$27.00	$19.00
Kitur — Amerikoje	$43.00	$25.00	$18.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	$30.00	$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

KULTŪRINĖ POPIETĖ

Šį sekmadienį, vasario 21 d., 3 val. p.p. Ateitininkų namuose Lemonte vyksta Chicagos ateitininkų sendraugių skyriaus ruošiama kultūrinė popietė. Jos centre: svarstybos apie Antano Maceinos naująją knygą „Asmuo ir istorija". Svarstybose dalyvauja: kun. V. Bagdanavičius, MIC, A. Liulevičienė, dr. A. Norvilas.

Tie, kurie norėtų popietę pradėti bendra malda, kviečiami atvykti 1:30 val. p.p. į Ateitininkų namus. Vėliau — kava, pyragas ir kultūrinė popietė.

DR. JONAS MAŽEIKA
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 426-8380
Valandos pagal susitarimą.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12—4 6—8; antr. 12—6; penkt. 10—12, 1—6.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

DR. K. M. ŽYMANTAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., treč., ketv. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. — 778-3400

Lietuvių skautų

VADOVAMS PASIKEIČIANT

Lietuvių Skautų sąjungos rinkimai jau praėjo. Nors dar ir nepaskelbti rezultatai, bet jau galima dabar kalbėti apie vadovybės pasikeitimus, naujai išrinktų ar perrinktų vadovų pareigų perėmimą ir vėl iš naujo į savo tikslą pažvelgimą (tai bus kovo vidury). Skautų tikslas apibrėžtas nuostatų pirmuosiuose paragrafuose, kaip būtinas siekimas ir viso skautiško gyvenimo pagrindinis rūpestis. „Lietuvių Skautų Sąjungos tikslas yra, remiantis skautybės sistema, auklėti lietuvių jaunimą religiniais savo tikėjimo nariais, dorais, kilnios dvasios, tvirto būdo, sveikais žmonėmis, sąmoningais lietuviais ir naudingais piliečiais. Ideologiniai imant, Sąjungos tikslų dėmesys yra sukauptas į tris vertybes, reiškiamas: Dievui, Tėvynei ir Artimui" (psl. 5).

Prie šių tikslų apibrėžimo, atrodo, nieko pridėti negalima. Bet reikia pasakyti: jeigu būtų normalios sąlygos, normali auklėjimo aplinka ir neveiktų svetimos įtakos. Prieš perimant pareigas kiekvienam vadovui, reikia galvoti ir apie sąlygas, ir apie aplinką, ir apie turimus žmones, kurie auklėja, ir turimus jaunuolius, kuriuos reikia auklėti. Jie vadovų pastangomis turi būti verti skautų vardo, kad lietuviškam ir amerikietiškam gyvenime veiktų kaip skautai ir kad jie patys gebėtų atsispirti svetimoms ir neigiamoms įtakoms. Kaip tėvams priklauso vaikus saugoti nuo nelaimių ir netinkamo elgesio žmonių, taip ir skautiško jaunimo vadovų ir auklėtojų pareiga justi atsakingumą už savo auklėjamuosius ir skautų organizacijos ateitį.

Nauja vadovybė ir ateina į pareigas su atsakingumo pajautimu už skautišką veiklą, už jaunimo auklėjimą lietuviais ir kilniais žmonėmis, už pilietinių ir religinių vertybių įgyvendinimą skautiškame gyvenime. O kokie bus vadovai, tokie bus ir jų auklėtiniai.

*

Skautiško auklėjimo sistema turi jau ilgų metų patirtį. Bet skautiška pareiga, išeinanti iš skautiškų tikslų ir gyvenimo vidaus, lietuvių skautams turi daug platesnius uždavinius, sunkesnius siekimus ir ne visuomet palankią aplinką. Reikia jaunuolius auklėti gerais lietuviais, o tuo tarpu visa aplinka kreipia jauną žmogų į aplinkos įtaką. Ji dažnai veikia prieš lietuvišką nusiteikimą, ypač jaunime, dar nesuprantančiame dviejų kalbų mokėjimo palaimos, savų tradicijų turėjimo turtingumo ar savo gyvenimo užgrūdimo prieš pavojų sutikti blogį. Geru lietuviu išauklėti yra skautiškas tikslas, norас, pastangos, bet tikrovė kartais ir geriausius norus bei pastangas paverčia pralaimėjimu.

Kiekvienas skautas žino, kad jo tikslas yra iki herojiškumo siekti lietuviškos dvasios skiepijimo. Jo auklėtiniai turi daryti viską lietuviškai ir kaip lietuviai, interpretuojant Jacką Maritainą, nes kitu atveju jie veidmainiaus patys sau. Pamokos neišmokus, jaunuolis nori išsisukti iš mokytojo pastabumo, bet drausmė ir pats noras mokytis skatina jį būti doru, kilniu ir atviru — prisipažinti ir pasitaisyti. Ir skautiška mokykla yra tokia pat, kaip kiekviena mokykla. Tik čia tikslai konkrečiai statomi prieš akis, čia apsileidimas turi būti nugalėtas draugų ir auklėtojų pagalba, kad suklydęs pasitaisytų, prisipažintų ir lietuvybėje nebūtų svetimtautis, o tikras lietuvis.

Į šiuos sunkumus žiūrėjo atviromis akimis buvusieji skautų vadai, į juos tokiomis akimis žiūrės ir naujoji vadovybė. Kitaip jie nusikalstų patys sau — nesiektų savo pačių užsibrėžtų tikslų. Jų siekti reikia, ir tai visomis galimomis pastangomis ir geriausiomis priemonėmis, nes tuo remiasi gyvenime geras skautas, kilnus žmogus ir tikras lietuvis. Jie turi išauginti jaunuolius skautiškos šeimos broliais ir seserimis. Tai vėl uždavinys, prieš kurį nedrebėdami, bet su pasiryžimu stovi naujieji ar perrinktieji vadovai. O jie yra viltis, kad lietuviška visuomenė susilauks darbo pratęsėjų ir organizacija savo egzistencijos laido.

*

Skautiškas gyvenimas nėra tik pabendravimas, bet visos žmogaus dvasios palenkimas vienam tikslui — būti geru žmogumi. Lordas Baden-Powellis sukūrė ne tik auklėjimo, bet ir gyvenimo pagrindus, kad jaunuolis nuo mažumės iki suaugusio amžiaus auklėtųsi ar auklėtų kitus, gyvendamas pats savaranktškų gyvenimu, mylėdamas gamtą ir vsą kūriniją, kurią sukūrė Dievas. Jis turi būti ištikimas tiems dėsniams, kuriuos apsiima vykdyti savo gyvenime taip pat iki senatvės, padėdamas savo tėvynei ir artimui, kaip savo motinai ar broliui.

Stovyklos, kuriose jaunas skautukas turi įprasti prie gamtos šiurkštumų ir nepatogumų, sueigos, kuriose jis turi mokėti žaisti, kitiems rodyti gerą pavyzdį, tinkamus žodžius taikyti savo bendradarbiui ar amžininkui — tai vis tos priemonės, kurios jau išmėgintos, net kitų pasisavintos. Jos veikia teigiamai kiekvieną skautišką sambūrį ir kiekvieną paskirą skautą.

Lietuviškoji skautija tai su kaupu yra atlikusi, turėdama savo ne vieną, o kelias stovyklavietes ir išnaudodama jas tinkamam lietuviškam, kilniam, doram, religiškam auklėjimui. Iš tų stovyklų išaugo nauja skautijos atžala, kuri dabar jau vadovauja visam skautiškam gyvenimui išeivijoje. Tos priemonės didele auka ir didelėmis pastangomis buvo panaudotos skautiškam gyvenimui taip, kad šiandien galima didžiuotis dar tebetarpstančia tautine jaunimo dvasia, — jau suaugusio ir subrendusio, — įnašu tautiniam išeivijos gyvenimui ir opiesiems lietuviškiems siekimams. Iš jų užaugo ir vadovai, kurie šiandien vadovauja lietuviškai veiklai, kurie žadina viltis pavergtos Lietuvos laisvės atgavimui.

Pasitinkant naują Lietuvių Skautų sąjungos vadovybę, paskirus vienetų vadovus, tenka tik palinkėti eiti pirmatakų keliais ir auginti Lietuvai ir išeivijos lietuviams kilnius, dorus ir tikrus lietuvius, gerus savo kraštų piliečius. Linkėtume, kad apie jų kiekvieną auklėtinį būtų galima pasakyti ir gerą tautinį žodį — o tai yra skautybės siekimas.

Pr. Gr.

Dažnai mes pasipasakojame savo menkus trūkumus, kad kitus įtikintume, jog neturime didesnių.

Rochefoucauld

Iš skambėjimo pažinsi, ar indas sveikas, ar įskilęs; iš kalbos pažinsi, ar žmogus išmintingas, ar paikas.

Demostenis

Šv. Tėvas priima iš Paryžiaus atostogoms atvykusią Ričardo Bačkio šeimą. Iš dešinės: brolis prelatas Audrys Bačkis, greta Ričardas, toliau žmona Živilė, trys sūnūs ir dukrelė.

LENKIJOS JAUNIMAS

Jis eina savo keliu ir lenkti nesiduoda

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Gyvename kaime, tad pasižiūrėti krautuvių langų ar didesniam apsipirkimui, važiuojame dažniausiai į Mannheimą ar Heidelbergą. Išvykstame ankti, kadangi daug lengviau surasti vietą mašinai. Šeštadieniais krautuvės uždaromos 1val. 30 min. tad kiekvienas skuba į maisto, rūbų ar batų krautuves, norėdamas anksčiau grįžti į namus.

Mielai padedu nešti maisto krepšius prie mašinos, tačiau visuomet griežtai atsisakau eiti su žmona ir dukra į rūbų ar batų krautuves. Kodėl? Reikalas paprastas: negaliu žiūrėti į pulkus moterų, stumdančių pakabintas sukneles, palaidinukes, sijonėlius, negaliu klausyti valandų valandas moteriško klegesio ir kartais net piktoko balso. Paprastai einu į kiną, slankioju po gatves, atsisėdęs prie lango gurkšnoja alų ir stebiu praeivius, stebiu užsieniečius, kurie pav. Mannheime sudaro beveik 15% visų gyventojų.

Prieš Kalėdas, laukdamas netoli „Hertie" prekybos namų savo šeimos, išgirdau lenkų kalbą. Jauni vyrai „komentavo" praėjusios nakties nuotykius. Beveik pusvalandį laiko turėjau, tad ir užkalbinau lenkiškai, užklausdamas iš kokios Lenkijos dalies jie yra atvykę. „Iš Krokuvos — atsako jauni lenkai. A pan — iš kur esate"- vėl klausia lenkai. „Iš Vilniaus", — atsakau jiems. „Tai jau Lietuvos", — sako vienas jų. "Taip, teisingai, — atsakau, — ir aš esu lietuvis". Kiek nustebę žiūri abu lenkai į mane, atrodo kaip netekę žado. Pasirodo, kad pirmą kartą pamatė lietuvį. Užsimezgė kalba — kaip seniai iš Vilniaus, kur dirbu, kur išmokau lenkiškai ir t.t. Trumpai pasakoju apie Vilnių, Kanadą. Panašiais klausimais atsilyginu jauniems lenkams. Pasirodo, kad tik devynius mėn. gyvena Vokietijoje, dirba legaliai prie statybos, uždirba taip pat neblogai, tačiau dalį pinigų paima darbų prižiūrėtojas (foreman) lenkas, palikęs čia gyventi po karo. Girdi, tuos pinigus jis siunčiąs „Solidarnosc" sąjungai. „Ar jis persiunčia ar ne — mes nežinome, — sako lenkai, — bet greičiausiai jis įsideda sau į kišenę", — vėl sako jie. Vieną kartą jie pasipriešino darbų prižiūrėtojo sauvaliavimu. Bet išgirdę: „jeigu nepatinka, galite eiti", — turėjo nutilti kaip pelės puo šluota, nes su darbais yra sunkoka.

Kaip minėjau, dirba legaliai, turėdami darbo įstaigos leidimą, tad ir algos atskaitymai yra dideli. Jiems palieka apie 1000 DM (apie 460 dol.) į mėnesį. Viengungiai, gražiai apsirengę, patenkinti gyvenimu, kuris, jų nuomone, yra tūkstantį kartų geresnis už Lenkijos. Deja, tėvynės ilgesys yra didelis. Kalbant apie Krokuvą, jiems žibėjo akys. Galvoja išemigruoti į Kanadą, JAV ar Australiją.

Užsiminiau atskaitymus. Manau, kad ir skaitytojams bus įdomu juos palyginti su Dėdės Samo ar Canados. Tad ir paduodu (viengungio) 2 tūkst. DM uždarbį ir jo atskaitymus: 1) pajamų mok. — 515 DM, 2) Bažnyčiai (katalikų ar evangelikų) — 42 DM, 3) socialinis draudimas — 118 DM, 4) pensijos fondas 177 DM, 5) bedarbio 40 DM. Norėčiau pažymėti, kad Bažnyčiai (tik katalikų ar evangelikų) darbovietė atskaito automatiškai, persiųsdama Bažnyčios kurijai. Tik raštiškas pasitraukimas iš Bažnyčios narių tarpo atpalaiduoja nuo įnašo. Mano ir žmonos mėnesiniai įnašai katalikų Bažnyčiai siekia 110 DM, beveik 50 dol. į mėnesį. Radęs pirmoj algoj įnašą Bažnyčiai, supratau kodėl šventovėse rinkliavos metu tikintieji nededa vokelių ar popierinių pinigų, o tik pfenigus ar nikelines markes.

Tačiau grįžkime prie Lenkijos ir jaunosios kartos. Apie ją rašyti paskatino sutiktieji prieš Kalėdas jaunieji lenkai Mannheime, o taip pat gan platus straipsnis to miesto dienraštyje „Mannheimer Morgen" — pažymint, kad ir po 37 m. komunistams nepavyko patraukti į savo pusę jaunimo. Beveik 60% gyventojų sudaro jaunesni kaip 30 m. Šiandieniniai studentai, 1968 m. studentų demonstracijose pradėjo tik lankyti pradžios mokyklas. Jaunimo organizacijose, mokyklose, televizijoje rodoma ir kalbama apie sukilimus ir pasipriešinimus okupantui, ypač II-jo karo metu vokiečiams. Jaunimas ne-

(Nukelta į 4 psl.)

Rimties valandėlei

TIKROJI ŽMOGAUS LAISVĖ

Krikščionis, priklausydamas bažnytinei bendruomenei, neatsižada savo minties ir veikimo laisvės. Jei tikėjimo tiesos, kurias jis priima, ir nėra pasiekiamos žmogaus protui, tai jos nėra neprotingos, o tik viršijančios žmogaus proto pajėgumą. Dar daugiau. Motyvas, dėl kurio tikintysis priima tikėjimo tiesas, yra pilnai protingas, nes jis jas priima dėl to, kad tos tiesos yra paties Dievo apreikštos ir todėl negali būti ginčijamos. Juk negalima abejoti Dievu, jo dieviškąja išmintimi, nes Dievas yra Tėvas, o tikintieji yra jo vaikai, pašaukti į amžinąją laimę, kurią gali gauti savo tikėjimu į Dievą.

Tikėjimo tiesų motyvai yra pilnai paremti ir jokiu būdu nepažeidžia žmogaus laisvės. Aišku, kad visas Bažnyčios mokslo rūmas yra pastatytas ant tikėjimo ir, kai to tikėjimo nėra, rūmas griūna. Tada tikintysis turi apleisti Bažnyčią. Mūsų laikų tikėjimo krizė atsirado kaip tik dėl to, kad ne visi Bažnyčios nariai suvokia pasėkas, plaukiančias iš jų elgesio.

Bažnyčia amžių bėgyje ne kartą buvo atsidūrusi panašioje būklėje. Buvo daug herezijų doktrinos srityje, kontrastų disciplinos lauke, prieštaravimų moralės klausimuose. Visa tai palietė Bažnyčios egzistenciją ir jos misiją pasaulyje. Pasireiškiantieji nuomonių skirtumai buvo ne dėl formos, bet ir dėl turinio. Žodžiu, tai yra tikėtinumo krizė, paremta skirtingu tikėjimo tiesų ir Evangelijos turinio aiškinimu. Mūsų laikais atsirado prieštaravimų Bažnyčios santvarkai, jos autoritetui, jos veiksmams. Atrodo, kad Bažnyčia yra pasidariusi svetima pasauliui, kurį ji turi perimti, kuriam turi duoti gyvybę. Kai pasaulinė bendruomenė radikaliai pasikeitė, daugelio Bažnyčios ir religijos supratimas pasiliko Vuduramžių šviesoje. Susidarė du priešingumai, kurie šiandien jau ne tiek pešasi, kiek vienas antrą ignoruoja. Bažnyčia, suprantama kaip viduramžių institucija, laikoma mūsų laikams nereikalinga ir nenaudinga. Visur skelbiant laisvės ir demokratijos šūkius, Bažnyčiai priekaištaujama, kad ji pasilikdama monarchinės struktūros yra diktatūrinio pobūdžio.

Kaltinimai Bažnyčiai atsilikimu, savo narių įvairiais varžymais kyla ir dėl to, kad pasaulinė bendruomenė, neva palaikydama ir remdama pažangą, žmogaus laisvą apsisprendimą, leidžia ir propaguoja divorsus, legalizuoja abortus, eutanaziją, griežtai atsiriboja nuo religijos ir jos moralės. Viso to Bažnyčia nepripažįsta ir negali su tuo sutikti. Ji gina tiek prigimtas, tiek Dievo apreikštas tiesas ir negali nuo jų atsiriboti.

Tačiau dėl to, kad šių dienų žmogus jau yra daugiau sąmoningas, labiau juntąs savo atsakomybę, Bažnyčia kai kuriais neesminiais klausimais prisitaiko prie šių dienų aplinkybių. Tai ypač galima pastebėti po Vatikano II susirinkimo, kai Bažnyčia panaikino draudžiamųjų katalikams skaityti knygų „Indeksą", kai leidžia tikintiesiems laisvai pasisakyti įvairiais teologiniais ir bažnytiniais klausimais, jei tik jie nepažeidžia tikėjimo tiesų, jų nepaneigia, neiškraipo. Tikintieji šiandien turi pilną laisvę įvairiais religiniais klausimais pasisakyti, pareikšti savo nuomonę. Bažnyčia smerkia bet kokią prievartą priimti tikėjimo tiesas, priklausyti Bažnyčios bendruomenei. Tai paliekama laisvam žmogaus apsisprendimui.

Tačiau ji negali daryti nuolaidų tais klausimais, kurie, kaip tikėjimo turtas, jai yra paties Kristaus patikėtas. Kas to negali ar nenori priimti, yra laisvas Bažnyčiai nepriklausyti. Tačiau, kas priklauso Bažnyčiai, turi laisvai apsispręsti priimti ir jos skelbiamas tikėjimo bei dorovės tiesas. Juk negalima priklausyti bet kokiai bendruomenei, paneigiant tos bendruomenės esmę. Bažnyčia susideda iš laisvų narių, kurie laisvai pasirenka sekti Evangelijos mokslą, kurie pripažįsta Kristų kaip žmonijos Atpirkėją ir pasiryžta jį sekti. Čia ir yra tikroji tikinčiųjų laisvė.

J. V.

MARIJAMPOLĖS GIMNAZIJA

RYGIŠKIŲ JONO GIMNAZIJOS 1867 - 1918 m. LAIKOTARPIS

Redagavo J. Augustaitytė - Vaičiūnienė

73

Pagal ‚Vilties' 1908 m. 34 nr. įsidėtą žinią, vienas kitas prenumeruoja kuone visus lietuviškus laikraščius: ‚Viltį', ‚Vilniaus Žinias', ‚Šaltinį', ‚Draugiją' (...) „mano demokratiškai tėvynei darbuotis, skaito visokias knygas ir lavinasi iš visų pusių. Jų tarpe yra gana gabių vyrukų, kurių darbeliai jau galima pamatyti mūsų laikraščiuose: ilgainiui, galima tikėtis, bus iš jų geri rašytojai".

Bet ne jie vieni buvo tas vėjas, kuris perpūs kuone visų mokinių laikiną tautinį nuokalnumą ir kelias pasišviesti uždegs jų rankose naujus tautinius žiburius.

Kas tie šviesylai? Laiko atneštas būtinumas — pačių mokinių atitinkama ne tik lietuviška, bet ir pasaulėžvalginė spauda. 1910 m. pavasarį išėjęs kairesniųjų mokinių žurnaliukas „Aušrinė" ir 1911 m. — dešiniųjų „Ateitis". Apie „Aušrinės" patekėjimo metą ir jos vaidmenį tegu pasakoja gyvasis liudininkas dr. J. Abraitis.

„Nauja sujudimo banga prasidėjo 1910 m. pradžioje, kai pasirodė ‚Aušrinė'. Niekad lietuviškos moksleivijos gyvenime nėra buvę tokio pakilimo, kaip pasirodžius šiam moksleiviam skirtam laikraščiui. ‚Aušrinė' lyg ir užtvanką pralaužė susikaupusiai jaunai jėgai išsilieti. Tuoj beveik visose klasėse susikūrė slaptos savitarpio lavinimosi Aušrininkų kuopelės. Jos šventadieniais rinkdavosi nagrinėti ‚Aušrinėje' keliamus klausimus. Kokiais darbais moksleiviai galėtų prisidėti prie Lietuvos kultūrinimo. Tais klausimais būdavo skaitomi referatai, savi kūrinėliai. (Kelios kuopelės ėmėsi versti lietuvių kalbon naudingas knygas). Visi nariai buvo raginami rinkti lietuvių tautosaką. Jos surinkta nemažai ir atiduota L. Mokslo d-jai. Atsirado ir bepradedančių literatų. Jie dabar turėjo kur savo bandymais pasireikšti. Buvo įpareigoti nariai vartoti gryną savąją kalbą. Už įterptus ‚barbarizmus' uždėta piniginė bauda — po kepeiką už žodį.

„Tai buvo lyg staiga užplūdęs pavasaris. Mokiniai atgijo ir sustiprėjo jų visuotinis reiškimasis. Aušrininkų šūkis buvo ‚Tarnavimas Tėvynei", remiantis Maironio Jaunimo Giesmės posmu:

‚Į darbą broliai, vyrs į vyrą,
Šarvuoti mokslu įstabiu!
Paimsim arklą, knygą, lyrą,
Ir eisim Lietuvos keliu...' "

Pirmieji aušrininkų paminėtini: V. Abraitis, J. Abraitis, V. Sebenta, Dagilis, Jurgis Krikščiūnas, Bagdonas, Vitkauskas, Ambraziejus, Albinas Iešmanta, Jonas Brundza, Pijus Žemaitis, Juozas Bliūdžius... (visus čia ir nesiekiama surinkti).

1911 m. pradėjusi eiti „Ateitis" šūkiu Dievui ir Tėvynei uždegė dešiniųjų pažiūrų mokinius. Su „Ateities" pasirodymu susikūrė ateitininkų kuopelės. Vienas žinomiausių kuopelių steigėju — Vytautas Endziulaitis, o pirmieji atsiliepusieji Petras Karvelis, Domas Micuta, Jonas Arnastauskas, K. Akelis, Feliksas Bartkus, Alkevičius, Kostas Avizienius, Vincas Žemaitis, Elizejus Draugelis, Draugelytė, Rūškytė... Pirmosios ateitininkų kuopelės mišrios. Vėliau išsiskyrė mergaitės ir jaunesnieji. Kuopelės pasiskirstę pagal amžių ir lytį, pasiskirstė ir sekcijomis: istorijos — sociologijos, filosofijos — religijos, meno ir kitos.

Šūkiu Tėvynei ir jai darbu abeji — aušrininkai ir ateitininkai — sutapo. Pradžioje tarp abiejų srovių didelio priešiškumo nebūta. Kai kurie lankydavo vieni kitų susirinkimus susipažinti ir pasiginčyti. Bet jų organuose jau nuo pirmųjų numerių kapojamasi — „Aušrinės" Žalkalnis su „Ateities" Margakalniu, ir juodu besikapodami plačiau išaiškina abiejų ideologiją ir jos apimtį.

„Ateitis" 1911 m. 6-7 nr. rašydama apie Marijampolės gimnazijos mokinius, tarp abiejų sambūrių tautinės jų darbo vertės atžvilgiu skirtumo dar nedaro: „Vyresniųjų klasių mokiniai beveik visi susipratę tautiškai (tikėjimiškas dar menkas, bet vis dalykas eina geryn) skaito visokias knygas ir laikraščius: ‚Ateitį', ‚Aušrinę', ‚Lietuvos Žinias', ‚Garnį', ‚Draugiją', ‚Šaltinį' ". O 1912 m. „Ateityje" paskelbtos žinios jau kalba, kad abudu sambūriai jau įsibridę į ideologines kovas. „Santykiai tarp ateitininkų ir aušrininkų neblogi, bet nepergeriausi .

„Marijampolė nesnaudžia ir šįmet. Jie kiek galėdami lavinasi ne tik pildydami gimnazijos priedermes, bet ir privačiai, būtent, stengiasi pažinti savo tėvynės istoriją, literatūrą ir nors paviršutiniškai susipažinti su šių dienų pasaulėžvalgomis, už kurias paskutiniais laikais taip karštai kovjama .

„To dar negana. Jie rūpinasi susipažinti su šių dienų visuomeniniu Lietuvos gyvenimu. To pasiekiama skaitant laikraščius. Iš laikraščių daugiausia skaitomi: ‚Viltis', ‚Lietuvos Žinios', ‚Šaltinis', ‚Lietuvos Ūkininkas', ‚Draugija' ir kiti. Kai kurie prenumeruoja Vydūno ‚Jaunimą'. Bet labiausiai prasiplatinusios ‚Ateitis' ir ‚Aušrinė' ".

(Bus daugiau)

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

Amerikiečių veteranų spaudos draugija paskyrė žymenis už darbų visuomeninėje veikloje ir žinių suteikime. Iš kairės: Eileen Mackievich, Frank J. Daily, kun. J. Prunskis, Al. Madsen ir St. Semėnienė. Žymenis įteikė Louis Oskin, organizacijos pirmininkas, pareigas perduodąs St. Balzekui, išrinktam pirmininku.

ĮSPŪDINGAI PAMINĖTA VASARIO 16

San Francisco LB apyl. rūpesčiu ir pastangomis gražiai atšvęsta Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 64 m. sukaktis. Minėjimas pradėtas šv. Mišių auka už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Pamaldas laikė kun. dr. V. Pavalkis, Šv. Jono Krikštytojo parapijos kleb., Milpitas. Pamoksle jis pabrėžė, kad gražu, kai LB laikosi papročio minėdama tautai brangią šventę pradėdama ją šv. Mišių auka prisimenant tuos, kurie Lietuvos nepriklausomybę atpirko savo kraujo auka. Tačiau, dar neužgijus savanorių ir karių krūtinėse karo žaizdoms, klastingų kaimynų sąmokslas vėl pareikalavo partizanų kraujo aukos; per septynerius metus paaukota 40,000 jaunų gyvybių. Kova dar tebevyksta; mes esame tos kovos liudininkai ir dalyviai. Tikime ir turėkime viltį Viešpatyje, kad Jis mūsų kovą laimins ir tautai suteiks šviesesnę atietį.

Pamaldoms pasibaigus, salėje susirinko gausus lietuvių skaičius išklausyti svečio iš Chicagos, žinomo žurnalisto ir stambių veikalų autoriaus, Br. Kviklio žodžio bei pamatyti jo atgabentos Lietuvos pogrindžio originalinių dokumentų parodos.

Br. Kviklį ir jo atliekamus darbus (leidžiant 6 tomų veikalą „Lietuvos Bažnyčios" ir anksčiau išleistus enciklopedinio pobūdžio 4 t. „Mūsų Lietuva"), daugelis jau gerai pažįsta. Todėl LB apylinkės pirm. pradedant minėjimą nebeteko daug kalbėti.

Prelegentas Br. Kviklys priminė, kad mūsų tautos valstybinės tradicijos siekia tolimą istorinę praeitį — per 700 m., kada jos valdovui Mindaugui 1253 m. buvo suteikta karališka karūna. Vėliau D. L. K. Vytautas savo išmintimi ir sugebėjimais Lietuvos karaliją pavertė galinga imperija. Jam mirus ir sudarius su Lenkija unija (1569-1795) abi valstybės sužlugo. Trečią kartą nepriklausoma Lietuva buvo atkurta (1918-1940) jau išgyvenusi nemažai didingų ir tragiškų momentų, nes likimas lietuvių tautai buvo nepalankus, bet tauta išlaikė savitą charakterį, kurį apipynė praeities legendomis ir dainomis, kurios daugelį lietuvių atlydėjo ir į Ameriką.

Už JAV interesus įvairiuose karuose kovėsi nemažiau 40,000 lietuvių, tuo tarpu už Lietuvos laisvę težuvo tik vienas Amerikos karys — ltn. Samuel J. Harris, kovoje su bermontininkais.

Amerika yra daugiau skolinga Lietuvai, nes maža tauta jai yra atidavusi daugiau negu milijoną fizikai stipriausių savo vaikų.

Lietuvių tautai teko vesti kovą tiek istoriniais laikais, tiek vėlesniais; kova tebevyksta ir šiandieną. Vien tik pokario meto ginkluota rezistencija pareikalavo daugiau 30,000 gyvybių neįskaitant 350,000 asmenų okupanto ištremtų į Sibirą ir kitas Sovietų Sąjungos dalis, kur lietuviai tapo žiauraus sovietinio imperializmo aukomis.

Savo titaniškoje kovoje Lietuva buvo palikta viena: ji buvo parduota Jaltos, Potsdamo konferencijose ir galutinai nurašyta 1975 m. Helsinkio susitarimuose, pripažįstant Sovietų Sąjungai jos užimtus kraštus ir sienas.

Pabaltijo tautos liko patvarios ir nepalūžo Antrojo pasaulinio karo metu. Pakilo partizanai su ginklu rankose ir kada jie pajuto didžiųjų galybių apgaulę padėjo ginklą ir pradėjo kariauti kultūrinėmis priemonėmis — leidžiant pogrindinę spaudą ir kt. Lietuvos pogrindžio spauda yra gyvybingiausia iš visų sovietinės Rusijos pavergtų tautų. Br. Kviklio atvežti pogrindžio spaudos originalūs dokumentai, į juos pažvelgus, sukelia širdį sukrečiantį vaizdą, nes iš vargingų puslapėlių trykšte trykšta kovos dvasia šaukianti: — Broliai, kovokite, jeigu jūs nutilsite, vargiai mes beištesėsime! Adomas Mickevičius prisimenant žodžius — Lietuva, mano žeme, šalelė gimtoji, tas tik supras, kad tu jam sveikatą atstoji... Sustoję žiūrovai prie šios parodos gal ne vienas susimasto: koks mūsų ryšis su pavergta tauta, kokią materialinę paramą gauna iš mūsų veiksnių pogrindžio rezistentai ir kt. Gyvendami laisvėje, ar įsigilinname į kovotojų gyvenimo sąlygas ir t.t. Reikia tikėti, kad veikusios nepriklausomoje Lietuvoje politinės partijos pogrindžio kovotojų tarpe jau seniai pamirštos; tik mes jų negalime pamiršti.. Okupuotoje Lietuvoje iškilo nauji sąjūdžiai: Tikinčiųjų teisėms ginti komitetas, Helsinkio grupės komitetas ir net Pabaltiečių jungtinis komitetas. Čia ramų gyvenimą gyvendami ir turėdami savą spaudą jau nebesuprandame laiko pavartyti: „Aušrą", „LKB Kronikas", „Vytį", nes juose nerašoma apie mūsų rietenas. Reikėtų semtis ištvermės kovai iš pogrindžio leidinių, kad sustiprėtume dvasiniai, nes kova dėl laisvės gali užsitęsti, ir jeigu ištiktų stebuklas, kad jis mūsų neužkluptų bemiegančių.

Toks stebuklas įvyko 1918 m. vasario 16 d.; jis paskatino tautos savanorius stvertis ginklo, nes priešas jau buvo suskubęs sunaikinti lietuvių statytas pilis, bet dar nesuskubo užgesinti jų širdyje sukauptos meilės tėvų žemei. Todėl tie, kurie ištvers nepalūžę lietuvybėje tikrai vieną dieną sulauks ketvirtosios nepriklausomos Lietuvos, kurios laisvės rūmai bus pastatyti ant kankinių ir tremtinių krauju permirkytos žemės... Baigė savo žodį Br. Kviklys.

Pateiktų minčių iliustracijai sekė Lietuvos bažnyčių spalvotų skaidrių rodymas. Ryškios skaidrės ne vienam priminė, kaip jaunystėje motina paėmusi už rankutės vesdavosi į pamaldas. Lietuviai puikių bažnyčių pastatais buvo išpuošę miestus ir miestelius, ir koks jų buvo stilių ir architektūrinių formų įvairumas. Lankė lietuvis bažnyčias ieškodamas jose paguodos ir suklupęs ant kelių maldavo pasigailėjimo sunkioje savo buityje. Dabar daugelis bažnyčių išniekintos; nebematyti ant aukštų bokštų kryžiaus ženklo, nes jos paverstos ateistinės propagandos muziejais, sandėliais ar net šokių salėmis, o likusios dažnai brutaliai užpuolamos ir apiplėšiamos maskolių, atvykusių net iš Krivoj Rog.

Dar tebegalioja amžinas dėsnis: laikui bėgant griūna sostai, neatsilaiko ir imperijos, o išlieka tik tiesa ir teisingumas, kuris buvo skelbiamas ir iš Lietuvos bažnyčių, visada primenant, kad Dievo leista žmogui gyventi ir kurti.

Minėjimą užsklendė vietinė tautinių šokių grupė „Vakarų vaikai", pašokdami keletą tautinių šokių, vadovaujant D. Janutienei ir akordeonu palydint R. Pažemėnui.

Po minėjimo publika dar ilgokai dalinosi įspūdžiais, Br. Kviklį apipildama įvairiais klausimais ir vaišindamasi vietinių ponių paruošta kavute.

P. Indreika

Jei sukurtos šeimos kelias tėvų sugebamas suderinti su žmonijos tobulėjimo kūryba, su Dievo keliu, tai meilė vis stiprėja, kaskart duoda didesnės laimės ir pasitenkinimo. Ir taip iki pat džiaugsmingos, laimingos kūno mirties. Mylį giliai jaučia, kad jų meilė nugalėjo mirtį, kad tai tik maži varteliai į amžinąją meilę, į absoliutinį gėrį. Bet jei nesugebama šeimos suderinti su Dievo keliu, tai užsidaroma joje egoistiškai, jei ieškoma joje tik sužadinimo ir smagumų, jei vengiama vaikų, tai ūmai ateina nusivylimas, troškulys, nepasitenkinimas, ir sieloje kažin kas plyšta.

Vl. Putvys

S. LOZORAIČIO, DIPLOMATIJOS ŠEFO, ŽODIS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS PROGA

Nepriklausomybės šventė — Vasario 16-osios diena — yra visados galioje visų lietuvių, tiek sovietų okupuotoje Lietuvoje, tiek užsienio lietuvių tarpe. Lietuvos valstybės atstatymas buvo paruoštas daugelio tautos kartų, kurios savo dvasioje išsaugojo tautines tradicijas, gimtąją kalbą, didingos senovės valstybinę idėją. Šitokiomis aplinkybėmis atgijo Lietuvos valstybė, niekam negrasindama ir turinti vieną tikslą: mūsų tautos gerovę bei pažangą.

Bet tai nesulaikė Maskvos bolševikiškos vyriausybės. Ji tuojau puolė Lietuvą, siekdama sunaikinti Lietuvos nepriklausomybę ir įjungti ją į bolševikų valstybę. Tas pasikėsinimas buvo Lietuvos atremtas ir užbaigtas taikos sutartimi.

Toji sutartis buvo smurtu sulaužyta 1940 metais Hitlerio ir Stalino susitarimu. Sovietai žiauriai puolė Lietuvą, ją okupavo ir surengė įprastą sovietams komediją: sovietiškus rinkimus, kuriuose dalyvavo ir okupacinė kariuomenė.

Šitaip buvo sudaryta vadinamoji sovietiška Lietuvos respublika, kurioje po karo žuvo tūkstančiai patriotų partizanų ir kurios priespaudoje dar šiandien vargsta mūsų tauta ir kenčia mūsų Bažnyčia. Tačiau mes neprivalome manyti, kad tai galutinis Lietuvos klausimo sprendimas.

Smurtas tarptautiniuose santykiuose yra galimas tol, kol tarptautinė bendruomenė yra dezorganizuota, kaip dabar yra, kol neaišku, ar tai bendruomenei rūpi daugiau Sibiro dujų tiekimas Europai, ar Europos sutvarkymas, einant civilizuotų žmonių priimtais dėsniais. Šiandien jau yra paaiškėję, jog nepakanka nei sutarčių, nei Jungtinių Tautų, nei Helsinkio ar Madrido pasitarimų, jei turima reikalo su sovietais, ignoruojančiais bet kuriuos teisės ir moralės dėsnius. Tai įrodo ir paskutiniai įvykiai Lenkijoje ir Afganistane.

Šiandien, švenčiant Lietuvos nepriklausomybės šventę, aš nuoširdžiai sveikinu mūsų brolius ir seseris Lietuvoje, kviesdamas nenustoti vilties, kad mūsų kraštas atgaus nepriklausomybę. Ir lygiu būdu sveikinu užsienio lietuvius ir lietuves, veikiančius mūsų brangios tėvynės nepriklausomybei atstatyti.

LENKIJOS JAUNIMAS

(Atkelta iš 3 psl.)

pažįsta karo baisybių. Jis žino tai iš tėvų ar senelių pasakojimų. Jaunimas yra nusivylęs komunizmu. Jaunavedžiai turi laukti dešimt metų nuosavo buto. Vyro uždarbio neužtenka šeimos išlaikymui, neužtenka žmonos ir vyro uždarbio. Tokiu būdu, ilgus metus jie prašo tėvų paramos.

Visai kitaip kalbama mokykloje, kita yra tėvų kalba, visai kitas pasaulis pristatomas tikybos pamokose. Tad nenuostabu, kad „Solidarnosc" pagavo jų širdis. Čia jie jautėsi neapgaunami, čia jie matė savo ateitį, čia jie svajojo paimti kraštą į savas rankas.

Šiandieną jaunimas kalba apie sukilimą bei sąmokslą. Palenkti jį savo pusėn vyriausybei teks dėti labai ir labai daug pastangų. Jaruzelskis prižadėjo butų statybą, naujus planus vykdyti jaunimo pagalba. Deja, uždrausta studentų veikla, neleidžiama veikti skautų organizacijoms. Tad kokia gali būti kalba apie ateities planus, jeigu uždėti varžtai visam Lenkijos jaunimui?

Visas auklėjimas prasideda nuo paklusnumo.

Fr. Nietzsche

SUSITIKIMAS SU

KONGRESMANU EDWARD J. DERWINSKI

Vasario 28 dieną, sekm., 1982 m.
nuo 5 val. iki 9 val. vakaro

Jaunimo centro kavinėje
5620 So. Claremont, Chicago IL

Įėjimo auka $10.00 asmeniui

Užkandžiai, Kavutė ir Baras

KONGRESMANAS

EDWARD J. DERWINSKI

yra mūsų visų lietuvių atstovas
Amerikos Kongrese.

Jis jau 24-ti metai energingai gina lietuvių reikalus atstovų rūmuose.

Jo nuomonė, kaip užsienio politikos žinovo, ypač Rytų Europos ir Lietuvos klausimais, yra aukštai vertinama.

Pirmą kartą š.m. kovo 16 dienos rinkimuose jam gresia pavojus.

Lietuviai nepraraskime savo atstovo Amerikos Kongrese.

Remkime EDWARD J. DERWINSKI

LIETUVIŲ KOMITETAS UŽ EDWARD J. DERWINSKI

Jonas Talandis — pirmininkas
Vincas Samaška — iždininkas

Nariai:

Inž. Valdas Adamkus	Kazys Laukaitis
Dr. Kazys Ambrozaitis	Vaclovas Mažeika
Dr. Kazys Bobelis	Inž. Anatolijus Milūnas
Inž. Eugenijus Bartkus	Karolis Milkovaitis
Rimas Dirvonis	Kazimieras Oksas
Vytautas Jasinevičius	Zenonas Petkus
Inž. Jonas Jurkūnas	Petras Petrutis
Algis Jurkūnas	Inž. Antanas Rudis
Pranas Jurkus	Dr. Pranas Sutkus
Dr. Petras Kisielius	Kun. Ansas Trakis
Inž. Vytautas Kutkus	Dr. Jonas Valaitis
Dr. Ferdinandas Kaunas	Reimondas Wertelka
Dr. Leonas Kriaučeliūnas	Adv. Povilas Žumbakis

Dalyvaukime ir asmeniškai išreiškime padėką ir paramą

Kongresmanui
EDWARD J. DERWINSKI

Negalintieji dalyvauti susitikime, siųskite auką. Rašykite čekius:

CITIZENS FOR DERWINSKI
c/o Lithuanians For DERWINSKI
Lithuanian Youth Center
5620 So. Claremont Ave.
Chicago, IL 60636

Redaguoja Ginta Remeikytė, 1900 Orrington Rm. 105, Evanston, IL 60201; telef. (312) 864-2304

Pinigai studentams — Lietuvių fondo stipendijos

Roberto Vito pokalbis su prof. dr. Jonu Račkausku

Prof. dr. Jonas Račkauskas yra Lietuvių fondo tarybos sekretorius ir Pelno skirstymo komisijos stipendijų pakomisės narys. Š.m. vasario 6 d. Robertas Vitas pravedė pokalbį su dr. Račkausku.

RV: Kokie šalutiniai fondai sudaro stipendijų fondą?

JR: Šitokie fondai sudaro Lietuvių fondo stipendijų fondą: Lietuvos agronomams — Sibiro tremtiniams pagerbti stipendijų fondas, Elenos Ciplijauskienės stipendijų fondas, Lietuvos savanorio Fulgento Janonio ir žmonos Marijos fondas, Agnes Kodis testamentas, Jono Krukonio fondas.

RV: Kiek iš viso susidaro pinigų stipendijoms?

JR: Iš viso susidaro maždaug $18,000.

RV: Kas gali prašyti pinigų?

JR: Bet kas gali prašyti pinigų. Jie parašo prašymą Lietuvių fondui arba gauna atitinkamą anketą iš Lietuvių fondo, užpildo anketą, gauna dvi rekomendacijas iš negiminių ir atsiunčia tuos prašymus į Lietuvių fondą.

RV: Kokie yra kriterijai stipendijų skirstyme?

JR: Normaliai Lietuvių fondas naudoja bent keletą tokių pagrindinių kriterijų. Pirmiausia žiūrima, kad tas, kuris prašo, turėtų kiek galima geriau mokėti lietuviškai; antra — svarbu jo veiklumas lietuvių visuomenėje ir trečia — jo studijų sąryšis bent kiek su lituanistika. Tai nereiškia, kad žmogus, kuris studijuoja, sakykime, istoriją arba chemiją negali gauti stipendijos. Daugelis gauna, nes yra labai veiklūs. Bet žmogui, kuris nori studijuoti ligonių slaugymą, žinoma, galimybės gauti stipendiją iš Lietuvių fondo yra mažesnės. Taigi reikia pažymėti, kad mes šalia šitų visų stipendijos kriterijų taipgi atsižvelgiame į šeimos pajėgumą apmokėti mokslą. Labai turtingo žmogaus sūnus ar duktė pro Stipendijų komisiją lengvai nepraeis.

RV: Kaip su pasižymėjimu moksle, pvz. GPA?

JR: Anketoje yra klausimas ir apie GPA.

RV: Ir jūs į tai atsižvelgiate?

JR: Mes atsižvelgiame į tai, o kartais, kai mums neaišku, prašome žmogaus, kad jis atsiųstų „transcript".

RV: Kas nutaria stipendijų paskyrimą ir kokia yra paskyrimo procedūra?

JR: Kai ateina prašymai į Lietuvių fondą, jie yra išsiuntinėjami Studentų pakomisei ir Lietuvių fondo Pelno skirstymo komisijos nariams. Normaliai Lietuvių fondo Pelno skirstymo komisija, kuriai vadovauja dr. Kazys Ambrozaitis, susirenka keturis sykius į metus. Prieš tą posėdį Stipendijų pakomisė persvarsto visus prašymus, gautus iki to laiko, ir pateikia savo rekomendacijas. Šita pakomisė nedaro galutinių sprendimų. Tos pakomisės rekomendacijos yra pateiktos Pelno skirstymo komisijai ir Pelno skirstymo komisija tada arba priima ar pakeičia ar t.t. Ir kai Pelno skirstymo komisija balsuoja ir paskiria stipendijas, tuomet lieka dar vienas žygis: Lietuvių fondo taryba. Ir taryba tuomet galutinai patvirtina visus paskirstymus.

RV: Kas sudaro tą pakomisę?

JR: Stipendijų pakomisę sudaro Švietimo tarybos pirmininkas Juozas Plačas, p. Česlovas Grincevičius ir aš.

RV: Š.m. sausio 16 d. „Drauge", kai buvo išspausdinti pasisakymai apie katedrą, vienas studentas parašė, kad jo prašymas buvo Lietuvių fondo atmestas, kadangi jo sritis — lietuvių literatūra — nėra svarbi. Ar čia teisybė, ar kokie kiti dalykai į tai įeina.

JR: Ne, čia mes turėjome įvairių klausimų. To žmogaus prašymas nebuvo aiškus. Tas pats, kuris rašė, kiek aš atsimenu, yra kiekvienais metais gavęs stipendiją iš Lietuvių fondo savo studijoms tęsti. Buvo nesusipratimas, kuris eventualiai bus išaiškintas. Anas pasisakymas buvo be pagrindo.

RV: Tai lietuvių literatūra yra svarbi sritis?

JR: Kaip aš minėjau anksčiau, jeigu kas nors studijuoja lituanistiką, jis gauna pirmenybę tarp visų kitų stipendininkų, nežiūrint kitokio jų veiklumo. Mes turime du ar tris studentus, kurie studijuoja Fordhame, Chicagos universitete, Illinois universitete, ir jie normaliai gauna pirmenybę stipendijų gavime.

RV: Kiek studentų yra gavę stipendijas ir kiek pinigų jiems išmokėta?

JR: Pereitais metais turėjome 42 prašymus. Iš viso buvo prašoma maždaug $84,000. Mes tik $14,000 turėjome pereitais metais. Tiek ir išdalinome. Suprantama, jog visų negalima patenkinti, reikia šį tą ir nubraukti. Pvz. viena mokosi „hair and beauty culture". Tai nesiriša su lituanistika, nei nėra universitetinis dalykas.

RV: Kur studentai gali gauti prašymo formas?

JR: Prašymo formos gaunamos Lietuvių fonde, 2422 W. Marquette Rd., Chicago, IL 60629, Telefonas (312) 925-6897.

RV: Iki kokios datos galima prašyti pinigų?

JR: Mes priimame prašymus bet kada.

RV: Jei studentas norės pinigų rudeniui?

JR: Rudeniui prašymas turėtų būti atsiųstas bent šešis mėnesius iš anksto.

RV: Kada bus sekantis posėdis?

JR: Balandžio mėnesį bus pirmas šių metų posėdis.

RV: Ar dar ką nors norėtumėte pridėti?

JR: Tik toks paskatinimas, kad tie, kurie prašo stipendijų, kuo detališkiau, išsamiau išaiškintų savo padėtį. Turėtų nemanyti, kad stipendijų pakomisė turi kokius nors ypatingus sugebėjimus ir visus žmones visoje Amerikoje pažįsta. Stipendijos prašantis turėtų aiškiai išdėstyti savo finansinę situaciją ir savo visas informacijas taip pateikti, kad stipendijų pakomisė galėtų suprasti reikalo svarbą. Tas visas išdėstymas turi būti paremtas kitų dviejų žmonių, negiminių.

Žinome, kad yra daug žmonių, kurie turėtų stipendiją gauti, bet negauna. Tačiau normaliai sprendžiame tiktai iš tų raštų, kuriuos turime, kurie mums prisiunčiami. Kuo pilnesnę informaciją žmogus pateikia, tuo geriau ir tiksliau būna komisijai reikalą spręsti.

Chicagos jaunimo kūrybos ratelio svarstybose. Iš kairės į dešinę: kun. dr. K. Trimakas (ratelio organizatorius); dr. M. Stankus-Saulaitė (rašinių vertintoja); Ginta Remeikytė, skaičiusi savo eilėraščius, ir Daiva Markelytė, naujos apysakos autorė. Norintys į ratelį įsijungti kreipkitės į dr. K. Trimaką, 850 Des Plaines Ave., Apt. 409, Forest Park, IL 60130, telef. (312) 366-2446).

Sausio 16 d. „Suktinio" tautinių šokių grupė Chicagoje paminėjo savo penkmetį ir paskutinį kartą pasirodė. „Suktinis" jo nariams buvo svarbi dalis jų gimnazijos laikotarpio išgyvenimų. Atėjus studentų dienoms, „Suktinio" šokėjai išsiskirstė. Bet „Suktinis" ir grupės vadovė Nijolė Jasėnaitė-Pupienė nepamiršti: pasimatysime sekančioje šokių šventėje!
Nuotr. Algio Korzono

Redaktorės žodis

Kai buvome maži vaikai, Vasario 16-oji reikšdavo nuobodų minėjimą, bet vis dėlto ir kelias praleistas pamokas. Bet mums brėstant, subrendo ir mūsų tos šventės supratimas. Tą dieną prisimename ir bandome kaip nors išreikšti savo lietuviškumą. Tikiuos, kad kiekvienas studentas savo asmenišku būdu prisiminė tą dieną, o jei pamiršo, tegu dar prisimena, už „atgailą" pasižadėdamas visus metus nepamiršti savo lietuviškųjų pareigų.

Studentų kalendorius

Vasario 20 d. šešt. — Mardi Gras Jaunimo centre, Chicagoje.

Kovo 6, 7, 13 d. — Lietuvių opera „Der Freischuetz" Marijos aukštesniosios mokyklos salėje, Chicagoje.

Kovo 7 d. — Chicagos Kaziuko mugėje akademikai skautai ruošia kambarį su pasirodymu ir knygų pardavimu.

Urbanoje

Kalėdos, piknikas ir „Blues Band"

Kalėdų metu studentai visados yra labai užimti, ruošdamiesi šventėms ir paskutiniams egzaminams. University of Illinois — Champaign - Urbana pabaltiečiai studentai buvo ypač užimti; jie paruošė tradicinį pabaltiečių Kalėdų vakarą gruodžio 6 d. YMCA salėje, papuoštoje šiaudinukais ir juostomis. Atvyko apie 60 svečių. Jie buvo pavaišinti įvairiais tautiniais patiekalais, kuriuos studentai patys paruošė dieną ir naktį prieš. Studentai, apsirengę savo tautiniais rūbais, servavo burokų sriubą, lietuvišką duoną, dešras ir kopūstus ir mišrainę — vinigretą. Trečiuoju patiekalu buvo aguonų pienas, kisielius, latviški ir estiški tortai. Svečiams buvo paaiškinti pabaltiečių papročiai ir patiekalai. Jiems buvo proga patiems išgyventi vieną tokį paprotį — visi traukė šiaudą iš po staltiesės, žiūrėdami kaip ilgai gyvens. Buvo tikėtasi, kad šokių grupė iš Chicagos atliks programą, bet dėl nenumatytų priežasčių ji neatvyko. Vieton to buvo rodomos skaidrės iš Lietuvos ir Latvijos su paaiškinimais.

Nors šitas vakaras užėmė daug laiko ir darbo, jis nebuvo vienintelis U of I-C-U Pabaltiečių sąjungos renginys. Lapkričio 14 d. buvo paminėta Latvijos Nepriklausomybės šventė. Bendruose studentų sąjungos namuose (Student Union) buvo paruoštas informacinis stalas, prie kurio sėdėjo pabaltiečiai studentai ir aiškino visiems, kurie domėjosi, Baltijos valstybių problemas.

Kol oras buvo šiltesnis, studentai surengė susipažinimo pikniką. Pasivaikščiojime po Allerton parką, futbolo ir tinklinio žaidime visi gražiai susidraugavo. Pabaltiečių studentų tarpe yra talentingų muzikantų, kurie čia įsteigė „Baltic Blues Band". Jie pasirodė gale semestro, pradžiugindami visus, kurie klausėsi.

Šių metų Pabaltiečių sąjungos valdyba yra prezidentai — Juris Germanas ir latvė Ingrida Vitrungs, iždininkas Audrius Budrys ir sekretorė Laima Sidrytė.

Laima Sidrytė

Dalis Urbanos, IL, lietuvių ir latvių studentų priešKalėdas. Iš kairės į dešinę: Arnis Šraders, Ingrida Vitrungs, Juris Germanas, Laima Sidrytė ir Audrius Budrys.
Nuotr. Vytenio Rasučio

Northwestern universitete

Lietuvių-latvių klubo veikla

Šių 1981-82 mokslo metų pradžioje Northwestern universiteto lietuvių-latvių klubas susirinko piknikui. Tai buvo gera proga susipažinti su naujais klubo nariais, susitikti su senais. Šiais metais klubą sudaro 23 nariai, o klubui pirmininkauja Ginta Remeikytė ir Sandra Mužnieks. Aptarėm šių metų planus, tikslus bei siekimus. Nusprendėme kaip galima daugiau skleisti lietuvių vardą bei iškelti šiandieninę Lietuvos padėtį, pasinaudodami universiteto moksline atmosfera.

Aptarę Vytauto Skuodžio padėtį, nutarėm parašyti laiškus įtakingiems valdžios nariams. Nerija Gureckaitė paruošė laiškus JAV prezidentui ir Secretary of State. P. Budelytė paruošė tris laiškus Sovietų Sąjungai, kuriuos pasirašė profesoriai iš Northwestern univ. Geologijos departamento. Taip pat visi klubo nariai parašė laišką Skuodžiui.

Gruodžio 1 d. suruošėme pasikalbėjimą su prof. R. Barry Farrel, kuris yra politinių mokslų profesorius, specializuojąsis Sovietų ir Rytų Europos politikoj. Jis pristatė pokalbiui temą „Įvykiai Lenkijoje — atgarsiai Sovietų Sąjungoje ir Pabaltijo valstybėse".

Rudens ketvirtyje šalia susirinkimų kas pora savaičių lietuviai nutarė sueiti kartu dažniau. Jau treti metai, kai Northwestern lietuvių tinklinio komanda šauniai pasirodo „intramurral" rungtynėse. Kas savaitę susirinkdavome pamėtyti sviedinį ir mėlynai susidaužyti kelius. Rudens ketvirtį užbaigėm baliuku kartu su Loyolos universiteto lietuviais.

Grįžę po Kalėdų atostogų, tuoj vėl prisėdome prie darbo. Raminta Pemkutė paruošė brošiūrą apie Lietuvos katalikų bažnyčią ir jos persekiojimą mokyklose bei universitetuose. Medžiaga kartu su LKB Kronikomis buvo išdalinta sekmadienį universiteto katalikiškajame centre.

Sausio 22-23 Northwestern vyko tarptautinis festivalis — proga universitetui susipažinti su įvairiomis kultūromis. Tame festivalyje dalyvavo lietuviai, lenkai, kiniečiai, ukrainiečiai, italai, ispanai, graikai. Lietuviai turėjo maisto ragavimo stalą, kurį suorganizavo Lilė Rekašiūtė ir Vida Budrytė. Įdomu, kad visi kiniečiai manė, kad mūsų lietuviški koldūnai buvo kinietiškas maistas! Trys lietuvaitės (Karen Sarpolytė, Ramunė Tričytė, Rūta Gaižutytė) modeliavo lietuviškus tautinius rūbus iš įvairių Lietuvos vietų, o Paulius Majauskas paaiškino rūbų ypatybes. Taip pat tautinių šokių grupė, „Spindulys", vedama Rasos Šoliūnaitės, labai gražiai pasirodė. Savaitgaliui užbaigti „etniškai" lietuviai suorganizavo „polka party", pasikviesdami „Vyties" orkestrą. Tikimės, kad visi, kurie dalyvavo šiame festivalyje, smagiai praleido laiką.

Vasario mėnesiui lietuvių klubas paruošė universiteto bibliotekoje parodą. Arūnas Pemkus kartu su ponia Žilevičiene sukaupė medžiagą apie Lietuvos liaudies ir dabartinį meną. Kviečiame visus apsilankyti parodoje šį mėnesį. Taip pat Northwestern lietuvių klubas linki kitiems studentams darbingų metų ir sėkmės visuose užsimojimuose!

Raminta Pemkutė

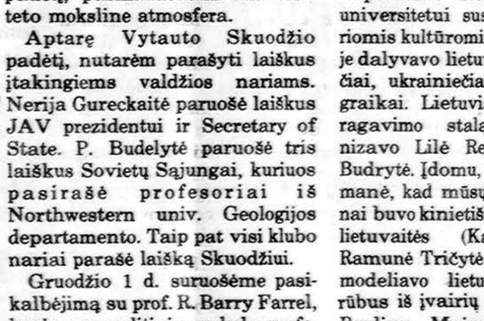

Klumpėti „Spindulio" vyrai tarptautiniame festivaly, Northwestern univ. Evanstone (prie Chicagos).
Nuotr. Vidos Budrytės

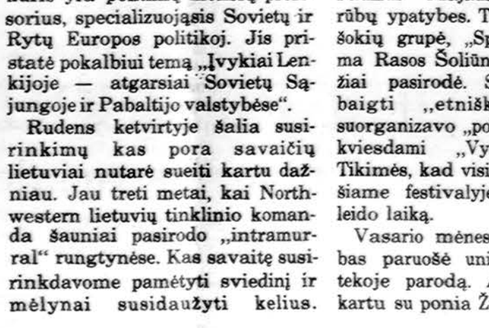

Northwestern universiteto Evanstone (prie Chicagos) tarptautiniame festivalyje pasirodė ir „Spindulys".
Nuotr. Vidos Budrytės

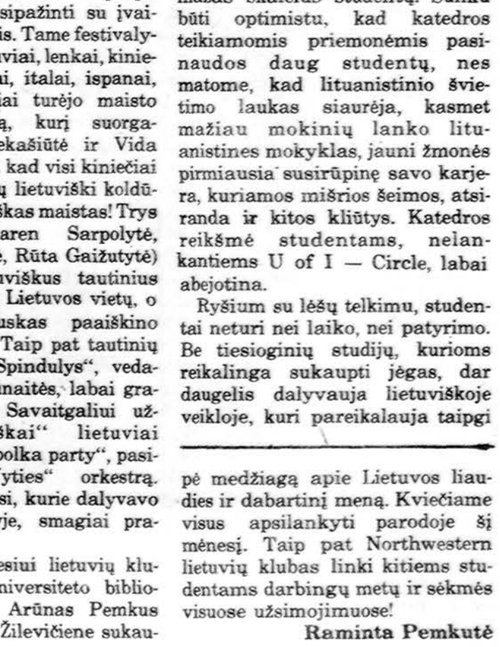

Tarptautinio festivalio metu Northwestern universitete tautinius rūbus modeliavo Rūta Gaižutytė, Karen Sarpolytė ir Ramunė Tričytė, o rūbus aptarė Paulius Majauskas.
Nuotr. Vidos Budrytės

Lituanistinė katedra — kam?

(Tęsinys iš sausio mėn. „Akademinių prošvaisčių")

Rita Bureikaitė, Pamona College, Kalifornijoje

Lituanistikos katedra yra mūsų prestižo reikalas. Ji yra lietuvybės tvirtovė ir tautinio sąmoningumo simbolis. Tuo mes galime tik didžiuotis. Bet praktiškai vertinant, labai abejotina ar daug studentų ja pasinaudos, nors lietuvio studento tautinė pareiga šia privilegija pasinaudoti; ypač tie turėtų pasinaudoti, kuriems geografinės sąlygos bus palankios.

Mano supratimu, katedros paskirtis turėtų būti tokia: paruošti lietuvių akademinį jaunimą, kad jis galėtų perimti šiuo metu vyresniųjų atliekamus darbus: laikraščių redagavimą, organizacijoms vadovavimą, lituanistikos dėstymą, mokslinę kalbotyrą.

Pinigų sutelkimas tai katedrai sudaro didelį rūpestį, nes tai gana didelė suma, kai lietuvių visuomenė yra nuolat prašoma aukoti daugybei kitų lietuviškų reikalų — politinių ir kultūrinių. Ši kaina, atrodo, bus labai aukšta, jei katedra panorės pasinaudoti tik mažas skaičius studentų. Sunku būti optimistu, kad katedros teikiamomis priemonėmis pasinaudos daug studentų, nes matome, kad lituanistinio švietimo laukas siaurėja, kasmet mažiau mokinių lanko lituanistines mokyklas, jauni žmonės pirmiausia susirūpinę savo karjera, kuriamos mišrios šeimos, atsiranda ir kitos kliūtys. Katedros reikšmė studentams, nelankantiems U of I — Circle, labai abejotina.

Ryšium su lėšų telkimu, studentai neturi nei laiko, nei patyrimo. Be tiesioginių studijų, kurioms reikalinga sukaupti jėgas, dar daugelis dalyvauja lietuviškoje veikloje, kuri pareikalauja taipgi daug laiko ir energijos. Lėšų telkimu turėtų rūpintis vyresnieji, ypač studentų tėvai; studentai galėtų būti čia tik pagalbininkai.

Aš, gyvendama toli nuo Chicagos, labai abejoju, kad galėčiau nors kiek pasinaudoti šia katedra, nebent, jei sąlygos leistų, atvažiuočiau Chicagon „postgraduate" studijoms.

Lilija R. Rekašiūtė, Northwestern univ.

Apie įsteigtą katedrą University of Illinois — Circle mažai ką žinau, tai sunku tą įvykį vertinti. Nelankau minėto universiteto, tai nežinau, kiek lietuvių studentų aplamai ten, tad ir sunku pasakyti, ar daug kas katedra pasinaudos. Tačiau negalima sakyti, kad ja niekas nesidomi, nes daug kas domėjosi jos įsteigimu. Tikėkimės, kad tie patys ir ja pasinaudos. Bet tų žmonių neužteks. Pasinaudoti turės ir kiti lietuviai, lankantys universitetą dabar ir ateityje. Šiuo metu atrodo, kad studentuose yra noras lituanistinėse temose lavintis, bet klausimas vis dėlto lieka, ar nepritruks to noro ateityje.

Dėstau šeštadieninėje lituanistinėje mokykloje ir bijau, kad šiuometiniai vaikai — ateities studentai mažiau naudosis katedra, negu dabartiniai. Jų galimybės naudotis mažės, nes jų pajėgumas lavintis lietuvių kalba silpnėja. Reikia taip pat prisiminti, kad susidomėjimas lietuviškais ir lituanistiniais reikalais išauga iš jaunystės dienų. Tad šios dienos vaikai turi būti tikslingiau šeimos ugdomi, kad savaime atsirastų noras bei proga studijuoti lietuvių kalbą ir su lituanistika rištus kultūrinius mokslus.

Žinau, kad pesimistiškai galvoju, tačiau jaučiu, kad tie pinigai būtų naudingiau išleisti, tvirtinant ateinančių kartų susidomėjimą bei galimybę pasiekti aukštenį ir išsamesnį lietuviškąjį išsilavinimą. Tokiais pinigais būtų galima ne tik labiau paruošti jaunimą tokiems mokslams, be kurių įsteigtos katedros nebūtų galima tikslingai išnaudoti, bet taip pat praplatinti Pedagoginio lituanistikos instituto programą, kad studentai, siekiantys gilesnio lietuviško išsilavinimo, galėtų tas temas rimčiau studijuoti. Jaučiu, kad išleidimas tų pinigų, šelpiant šeštadienines lituanistines mokyklas, žemesnes ir aukštesnes, sustiprintų lietuvišką pagrindą ateities lietuviuose daugiau negu įsteigimas brangios katedros, iš kurios, nesustabdant lietuvių kalbos smukimo, liks mažiau naudos lietuvybei, negu lietuvių prestižui.

UICC studentė

Tikrai abejoju, ar studentai pasinaudos lituanistine katedra, nes nėra laiko prasidėti su lituanistiniais kursais, jeigu neturi kalbos reikalavimų. Be to, lietuviai studentai nežino, kas ta katedra yra. Tačiau katedra turi geriausią progą UICC įsikūrti ir būti sėkminga, nes UICC lanko daugiausia lietuvių studentų.

Lėšų telkimo rūpestis turėtų likti vyresniesiems su studentų pagalba. Studentai vieni nepakeltų tos naštos, o vyresnieji turi žinoti, kas vyksta studentų tarpe. Jaunimas galėtų įkurti lietuvių klubą UICC.

Asmeniškai niekaip nežadu pasinaudoti šia katedra.

Balfo Bewerly Shores skyriaus pirmininkė Ona Pulkaunikienė prisega Balfo garbės ženklelį dr. Kaziui Ambrozaičiui, kuris vajaus metu šalpai visados skiria stambią auką. Dešinėje matyti Vasario 16 gimnazijos Beverly Shores būrelio pirmininkė Meilutė Rulienė. **Nuotr. K. Pociaus**

MŪSŲ KOLONIJOSE

Beverly Shores, Ind.

ŽIEMOS DŽIAUGSMAI IR LIETUVIŠKA VEIKLA

Jei jau žiemos metas, tai žiema ir turi būti visu savo grožiu, baltumu pasipuošusi supustytais sniego kalnais. Ir jau kam klius, kam neklius tų žaižaruojaičių snieguolių, gražių sniego žvaigždučių, mus jos vis aplanko. Tad ir žiemos sportui sąlygos geriausios. Vieni čiuožinėja, kiti nuo kalnų rogutėmis lenktyniauja, treti su pašliūžomis pramogauja. Čia keliai virto sniego tuneliais, gražiausiomis alejomis. Napavydim pietuose gyvenantiems, saulės iškankintiems, su golfo kamuoliukais bežaidžiantiems. Ir kai aną šeštadienį Antaninos ir inž. Jaunučio Dagių namuose turėjom susirinkimą, tai nežiūrint, kad šaltis žemiau nulio nušoko, vėjas vertė iš kojų ir pusnys akis lipdė, susirinko visi aktyvieji Lietuvių klubo nariai, ir iki vidurnakčio tarėsi, kalbėjo, visuomeninius bei kultūrinius reikalus svarstė.

Klubas išrinko naują valdybą, kuri pradėjo eiti pareigas. Pirmininku perrinktas sumanus ir veiklus inž. Valerijonas Radys. Sekretorė vėl buvo perrinkta Rūta Arbienė. Be jos mums būtų sunku apsieiti. Iždininke išrinkta D. Baktienė. Džiaugiamės, kad ji sugrįžo į aktyvią veiklą. Halina Žitkienė, išbuvusi valdybos nare dvejus metus, nesutiko būti perrenkama.

Susirinkime visi pasigedo Meilutės Rulienės, nes tuo metu ji buvo ligoninėje. Pasiuntėme kortelę, savo linkėjimus išsakėme, ir pa sirašėme. Džiaugiamės, kad ji bus Vasario 16 minėjime, jau pasveikusi ir sustiprėjusi.

Lietuvių klubas pasižymi dosnumu. Per metus sukrautą kapitalą išdalina spaudai, lituanistinėms mokykloms, labdarai. Paskyrė didesnę sumą ir Lietuvos pasiuntinybės rūmų remontui.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas įvyks vasario 21 d. Iškilmės bus pradėtos 12 val. Šv. Mišiomis Šv. Onos bažnyčioje. Jas atnašaus kun. Jonas Borevičius S. J. Po pamaldų vyksime priešpiečių į Holiday Inn, Michigan City. 2:30 val. p. p., persikėlę į kitą salę, (taip pat Holiday Inn), turėsime Vasario 16 d. minėjimą. Pagrindinę kalbą sakys Vytautas Kasniūnas, jr. Meninę programą atliks dainininkė Rita Markelytė-Dagienė. Kristina Dambrauskaitė perskaitys Nepriklausomybės paskelbimo aktą. Deklamuos lituanistinės mokyklos mokiniai.

— — —

Balfo Beverly Shores skyrius, rudens piniginį vajų pradėjęs su prof. dr. Kazio Eringio paskaita, vajų baigė, gausiai susirinkusiems parodydamas Lietuvos prezidento Antano Smetonos gyvenimo ir mirties filmą. Piniginis vajus praėjo labai sėkmingai. Aukas rinko veiklusis vicepirmininkas inž. Kazimieras Pocius ir džiaugiasi, kad visi pagal išgales, gausiai aukojo. Stambesnę sumą suaukojo ir prof. dr. K. Eringiui. Veiklioji visuomenininkė Meilutė Rulienė, Vasario 16-tosios gimnazijos rėmėjų būrelio vadovė, surinko ir pasiuntė keletą šimtų dolerių gimnazijai.

Beverly Shores lietuviai yra jautrūs labdarai, ir savo aukomis pralenkia žymiai didesnes kolonijas. Jie švyti gražiu pavyzdžiu ir susiklausymu, vieninga veikla. Kai rengiamos valstybinės, tautinės šventės, nežiūrint oro, kelio tolumo, visi atsilanko, tik ligoniams pasiliekant namuose. Lietuvos prezidento filmo rodymą organizavo visos trys čia veikiančios organizacijos.

Šiais metais Balfą gausiai parėmė Irena ir Vytautas Jonynai, atsisakydami salės nuomos rengiant rudens vajaus atidarymą. Rėmėjų eilėse yra Gražina ir Jonas Stankūnai, visados duodami Balfo renginiams nemokamai restorano patalpas ir papildomai visą baro pelną.

Balfo Beverly Shores skyrius kasmet turi du renginius: pavasario šventę ir rudens vajų. Prie jų organizavimo visi nuoširdžiai prisideda.

Balfo skyriui vadovauja du energingi, atsidavę veikėjai: pirmininkė Ona Pulkauninkienė ir vicepirmininkas inž. Kazimieras Pocius.

Vyt. Kas.

TAISO
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į Hermaną Dečkį
Tel. 585-6624 po 5 val. vak.
Kalbėti lietuviškai

PASAULIO IR AMERIKOS LIETUVIŲ INŽINIERIŲ — ARCHITEKTŲ SĄJUNGA

1981 —1984 m. kadencijai valdyba sudaryta iš Los Angeles ALIAS skyriaus narių, 1981 m. gruodžio 16 d. įvykusiame centro v-bos narių posėdyje buvo pasiskirstyta pareigomis: pirmininkas arch. Rimas Mulokas, 10214 Tunney Ave., Northridge, Cal., 91324, (213) 368 —2032, sekretorius inž. Vytautas Tamošaitis, 4221 Newdale Dr., Los Angeles, Cal. 90027, iždininkas arch. Albinas Sekas, 3805 Legion Lane, Los Angeles, Cal., vicepirmininkas prof. dr. Paulius Žygas, švietimo ir aukštojo mokslo reikalams, arch. Marytė Stočkutė, studentų organizaciniams reikalams, arch. Raimundas Stočkus, jaunimo ir socialiniams, inž. Vytautas Vidugiris, PLIAS ir ALIAS skyrių ryšio reikalams, arch. Edmundas Arbas, specialiems reikalams.

Revizijos komisija: inž. Bronius Mičiulis, chem. Danguolė Vizgirdienė, inž. Gediminas Leškys, nariai — inž. Vytautas Izbickas, pereitos kadencijos PLIAS — ALIAS centro v-bos pirmininkas, inž. Algis Gustaitis, ALIAS Los Angeles sk. pirmininkas, vykdomasis direktorius ir archyvo administratorius inž. Bronius Galinis.

Garbės Teismas (Bostono ALIAS sk. nariai) — inž. Juozas Dačys, inž. Romas Bričkus ir inž. Kęstutis Devenis.

Los Angeles sk. valdybą sudaro: inž. Algis Gustaitis- pirmininkas ir PLIAS — ALIAS centro v-bos narys, inž. Mindaugas Sodeika, sekretorius, arch. Bronius Aras, iždininkas.

Pasaulio ir Amerikos Lietuvių inžinierių —architektų s-gos tikslas — palaikyti ryšį su išeivijos griežtųjų mokslų akademikais, jungti juos per savo organizaciją į vieną lietuvišką šeimą, pasidalinti patirtimi ir pagelbėti vieni kitiems profesiniuose reikaluose. S-ga turi savo žurnalą "Technikos žodį", kurio redakcinę kolegiją sudaro Chicagos ALIAS nariai.

Pasaulio ir Amerikos lietuviai inžinieriai — architektai yra įsijungę į visuomeninę veiklą, atiduoda didelę duoklę kultūrinėse ir politinėse organizacijose, yra ne tik įsijungę į Lietuvių Bendruomenės veiklą, bet per eilę metų jai vadovauja.

Inž. — arch. visuotiniai suvažiavimai vyksta kas treji metai su profesinėmis paskaitomis, parodomis ir kultūrine bei menine programa. Taip pat Pasaulio Lietuvių inž. — architektai su Pasaulio Medikų s-ga, Lietuvių Bendruomene ir Lituanistiniu institutu kas ketveri metai organizuoja mokslo ir kūrybos simpoziumus.

E. A.

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
4514 S. Talman Ave. 927-3559
KLAUDIJUS PUMPUTIS

ORIGINAL BRIDAL SHOPPE
The Home of Personalized Service
Custom designed by Jonina Stasiak
Featuring a spectacular collection of gowns for the brides, bridesmaids & mother of the bride or bridegroom. Complete service & accessories.
ORIGINAL BRIDAL SHOPPE
3035 N. Milwaukee — Tel. 227-1647

ALGOR PLUMBING & HEATING SUPPLIES
Reikmenys virtuvėms ir vonioms įrengti: Crane, Kohler, American Standard-Vandens šildytuvai: Rheem, Ruud ir State. Atdara kasdien 8 iki 5 v. Pirmad. & ketvirtad. 8—9. Sekmadienį 10—2 val.
5220 W. Cermak — Tel. 656-7272

PUSMEČIUI
$121.00 Chicagoje
$93.00
Ciceroje
(10/20/5/UM)
Pensininkams auto apdrauda
Amžius 62 iki 80 m.
6529 So. Kedzie Avenue
J. BACEVIČIUS — 778-2233

"Amber Holidays"

1982 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ BOSTONO/NEW YORKO

MASKVA/VILNIUS

Balandžio 7	$995.00	liepos 19	$1135.00
gegužės 5	$995.00	rugpiūčio 4	$1135.00
gegužės 12	$1095.00 (su Ryga)	rugpiūčio 18	$1350.00 (su Ryga)
gegužės 24	$1135.00	rugsėjo 6	$1171.00
birželio 2	$1135.00	rugsėjo 15	$1045.00
birželio 16	$1135.00	rugsėjo 27	$1082.00
liepos 5	$1165.00	spalio 6	$995.00

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.
Grupes lydės vadovai.
Registracijos ir informacijos reikalu kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 W. Broadway, P.O. Box 116, South Boston, Mass. 02127 Tel. 617—268-8764
Įstaigai vadovauja Aldona ADOMONIS ir Albina RUDZIŪNAS.
Prices are based on double occupancy and are subject to changes.
Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.
MEMBER AMERICAN SOCIETY OF TRAVEL AGENTS

LIETUVIŲ OPERA
stato
Weberio
romantinę trijų veiksmų operą
DER FREISCHUTZ
TAIKLUSIS ŠAULYS
Marijos mokyklos auditorijoje
67th & California Ave.

Spektakliai
kovo mėn. 6 d., 8 val. vak.
kovo mėn. 7 d., 3 val. popiet
kovo mėn. 13 d., 8 val. vak.

Diriguoja **Alvydas Vasaitis** (I ir III spektakliai)
Diriguoja **Arūnas Kaminskas** (II spektaklis)
Režisuoja **Nicholas Di Virgilio**
Scenos produkcija **Kazys Oželis**
Chormeisteriai **Alfonsas Gečas**, **Emilija Sakadolskienė**
Choreografė **Violeta Karosaitė**
Scenos menedžeris **Jonas Paronis**

Dainuoja **Dana Stankaitytė**, **Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė**, **Stefan Wicik**, **Algirdas Brazis**, **Jonas Vaznelis**, **Bernardas Prapuolenis**, **Julius Savrimas**, **Bronius Maciukevičius**, **Operos choras**, Akt. **Jonas Kelečius** atlieka Zamielio partiją.

Bilietai gaunami
Vaznelių prekyboje — Gifts International
2501 W. 71st St., Chicago IL 60629, 471-1424

Paštu bilietai
užsakomi tuo pačiu adresu siunčiant čekį
Lithuanian Opera Co. Inc. pavadinimu.

KVIEČIAME VISUS IR IŠ VISUR
ATVYKTI Į SPEKTAKLIUS

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
● RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI ● FANNIE MAY SALDUMYNAI ● KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.
Tel. — 476-2206

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street — Tel. RE 7-1941

CLASSIFIED ADS

PARDAVIMUI

Parduodamas nebrangiai naujas moteriškas kailinis paltas. Vidutinio dydžio. Skambint **776-0588.**

Parduodama aukštos kokybės minko pelerina — "mink cape". Skambint po 4 val. popiet tel. **430-1190.**

IŠNUOMOJAMA - FOR RENT

ISNUOM. 6 kambarių butas 70-os ir Artesian apylinkėje.
Skambint GR 6-4973

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus krašlus
NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, PILDOMI PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plaunam ir vaškuojame visų rūšių grindis.
BUBNYS
Tel — RE 7-5168

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIJA NOREIKIENĖ
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
Tel. 925-2787

ATLIEKAME NAMŲ PATAISYMUS IR PAGERINIMUS
PETRAUSKAS CONSTRUCTION CO.
Skambint po 6-os val. vakaro
TEL. — 847-7564

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.
Pardavimas ir Taisymas.
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

Master Plumbing
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — 636-2960

MOVING
SERĖNAS perkrausto baldus kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Telef. GA 4-8654

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376- 1882 arba 376-5996

IEŠKO DARBO

ŠEIMININKĖ - VIREJA IEŠKO DARBO Marquette Parko apylinkėje.
Skambint 436-8051

VYRAI IR MOTERYS

REIKALINGI PARDAVĖJAI
VYRAI, MOTERYS, STUDENTAI
Dirbti pilną ar dalinį laiką savo namuose. Parduoti prekes didmenomis (wholesale) ar mažmenomis (retail) per katalogą. **Kreiptis į Algį, po 5:30 val. vakaro, tel. 471-0678.**

REAL ESTATE

SAVININKAS PARDUODA švarų permodeliuotą mūr. bungalow Burbanke. Pageidaujant, paskola už mažą nuošimtį Kreiptis (angliškai) po 6 val. vakaro tel. **423-3857.**

WISCONSINE — 3.2 akro žemės sklypas "subdivision'e". 360 mylios nuo Chicagos. Galima statyti namą arba "mobile". Duos paskolą už 10%. Kaina $6,900.
Skambint (312) 523-7031

Savininkas parduoda 11 metų senumo mūr. namą. 3 miegami, 1½ vonios. Pilnas rūsys, 2 maš. garažas. Centr. oro vėsinimas. Daug priedų. **Apyl. 79** ir Kedzie. Ave. Galima tuojau užimti. $53,000. **Tel. 737-3370 arba 599-5870.**

FLORIDOJ, ST. PETERSBURG BEACH labai gražioje vietoje parduodamas mūrinis namas su 2 miegamais ir 2 tualetais. Viskas arti. 2 maš. garažas. **Teirautis tel. 813—360-3261**

NAUJAI PASTATYTAS

5247 S. Kolmar — 1 blokas nuo Archer. Liuksusinis 2-jų butų namas. Paskutinis ką turime. Daug priedų. Įkainotas pardavimui. **Atdaras apžiūrėjisekmad., vas. 21 d. nuo 1 iki 5 v. p.p.**
BARRETT BUILDERS
Tel. — 581-5219

Near 55th & Homan
Handy Andy homeowner wanted
Interested in building up some "sweat equity"? This 7 rm. (3 or 4 bedrm.) brick home has great possibilities. Could be a related family. Owner will hold mortgage at 12% interest. $54,900.
GROEBE — Tel. 636-9700
Call in English.

Atdaras apžiūrėjimui — Open house sekmad., vas. 21 d. nuo 1 iki 5 val. popiet
8327 S. Kostner Ave.
3-jų miegamų mūrinis "raised ranch" namas, 1½ vonios, centr. oro vėsinimas. Pilnas įrengtas rūsys. $71,900.
TEL. — 581-4785

ŠIMAITIS REALTY
Rezidencinių ir pajaminių namų pardavimas
Income Tax, Insurance, Notary Public
2951 West 63rd St. — Tel. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai
BELL REALTORS
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

MISCELLANEOUS

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

WAGNER and SONS
TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas.
5610 So. Pulaski Rd., Chicago
Phone — 581-4111

Pennsylvanijos gubernatorius Dick Thornburgh Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga paskelbė specialią proklamaciją ir Lietuvių dieną. Gubernatoriui pasirašant proklamaciją su gubernatorium yra Joseph Yazalinas, Lietuvos Vyčių 146 kuopos pirmininkas ir Louis Skeparnias. Stovi iš kairės: Bernice Mickatavage, Marge Yazalinas, Charles Bajonic — serbų pirm., ir Anne Pancharis ir Annie Mor galis.

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

VASARIO 16-TOSIOS MINĖJIMAS

Šioje kolonijoje Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimą vasario 13 d. 2 val. p. p. surengė Lietuvių klubo vadovybė. Minėjimą pradėjo klubo pirmininkas Adolfas Armalis. Minėjimą pravesti buvo pakviesta Gražina Jezukaitienė. Šauliams įnešus vėliavas, sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. Kun. K. Butkus, OFM sukalbėjo invokaciją. Kūrėjas — savanoris L. Virbickas, asistuojant 2 lietuvaitėm, uždegė amžinąją ugnį. Visų dalyvių minutės susikaupimu pagerbti kritusieji dėl Lietuvos laisvės. Vasario 16-tosios paskelbimo aktą perskaitė K. Urbšaitis. Minėjiman atsilankė latvių, estų ir ukrainiečių atstovai, tarė šiltus sveikinimo žodžius lietuviams. Floridos gubernatoriaus ir St. Petersburgo miesto burmistrės Vasario 16 proga išleistas proklamacijas perskaitė Milda Sandargienė.

Pagrindinį žodį čia tarė dr. Henrikas Lukaševičius. Pradėjo motinėlės laišku, kuriuo pavaizdavo mūsų varganas ir skurdžias vaikystės dienas. Mus čia atblokė nepriklausomybės praradimas. Kitokia dalia buvo skirta gimtajai žemei. Vaizdingai apibūdino sovietinę okupacinę klastą ir jos padarinius. Mūsų broliai tėvynėje įpareigoja mus šaukti pasaulyje apie jiems daromas skriaudas. Prisimindamas iš priespaudos atsikūrusią valstybę ir jos laisvės dienas, kalbėtojas pareiškė, kad per dvidešimtmetį nepriklausoma Lietuva davusi už du šimtmečius ir sustabdžiusi savųjų talentų perleidimą svetimiesiems. Praeity turėjom daug didvyrių, bet ar ne daugiau jų turime šiandien. Mūsų tauta užsigrūdinusi ir laisvės atsiekimas neabejotinas. Savo veikla ir čia esame pavyzdžiu kitoms tautinėms grupėms. Paskaita buvo įdomi, aktuali. Kalbėtojas buvo dažnai pertraukiamas gausiais plojimais.

Po paskaitos, Linda Jurgėlaitė perskaitė anglų kalboje rezoliuciją, paruoštą JAV prezidentui ir įvairiems valdžios pareigūnams, kurią susirinkusieji priėmė gausiais plojimais.

Meninėje dalyje A. Daukantaitė — Moriarty paskaitė L. Virbicko patriotinį eilėraštį "Laisvės varpas". Solistės O. Armonienė ir A. Kalvaitytė — Velbasienė padainavo: Šimkaus "Plaukia sau laivelis", Gailevičiaus "Žvaigždutė" ir Gailevičiaus "Tėvynės ilgesys". Klubo choras, vadovaujamas Petro Armono, padainavo: Stankūno "Mano tėviškėlė", J. Gaidelio (žodžiai P. Vaičiūno) "Šienapiūtė" ir St. Sodeikos (žodžiai B. Brazdžionio) "Šiaurės pašvaistė". Publikai vertinant chorą nesiliaujančiom ovacijom ir neatleidžiant choristų nuo scenos, pakartota dalis paskutinės dainos. Tautinių šokių "Banga" šokėjos pašoko "Blezdingėlę". Pabaigoje klubo pirmininkas Adolfas Armalis nuoširdžiai padėkojo programos atlikėjams, visiems bet kuo prisidėjusiems prie šio minėjimo sėkmės ir publikai už atsilankymą bei stambias aukas. Minėjimas baigtas visiems sugiedant "Lietuva brangi".

Šiame minėjime, ir sekančią dieną pietų metu klube, pagal laisvą aukotojo apsisprendimą buvo renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams. Surinkta 7,127 dol. Iš šios sumos Altai — 2,256.50, Liet. Bendruomenei 2,697.50 ir Tautos Fondui 2,173 doleriai. Minėjime dalyvavo arti 400 žmonių.

Vasario 14 d. Šv. Jono bažnyčioje St. Petersburg Beach sumos metu Šv. Mišias už Lietuvą koncelebravo prel. J. Balkūnas, kun. J. Gasiūnas, kun. A. Stašys, kun. R. Šakalys ir kun. svečias. Prel. J. Balkūnas pasakė įspūdingą pamokslą, išryškindamas Lietuvos okupaciją, išvežimus, žmogaus teisių paneigimą, lietuvių tautos persekiojimą bei jos pasipriešinimą okupantui. Lietuvos kančių pavaizdavimu pamokslininkas gausiam tikinčiųjų amerikiečių skaičiui parodė tikrąjį komunizmo veidą. Pirmieji suolai bažnyčioje rezervuoti lietuviams, kuriuos užpildė mūsų moterys su tautiniais rūbais. Į šias pamaldas atsilankė ir gausus lietuvių skaičius. Sumos metu giedojo parapijos choras. Vargonams pritariant, pamaldose dalyvavę lietuviai, vadovaujant P. Armonui, gražiai pagiedojo 3 lietuviškas populiarias giesmes ir, pamaldoms baigiantis, Lietuvos himną. Bažnyčia buvo perpildyta tikinčiaisiais (jų galėjo būti arti 2000), kurių tarpe daug turistų iš JAV, Kanados ir kitur. Pamaldos buvo filmuojamos ir tą patį vakarą bei rytojaus dieną buvo rodomos televizijoje. Jau eilė metų Vasario 16 proga šioje bažnyčioje užpranašo Viktorija Jacobs Mišias už Lietuvą. Ir šiemet jos iniciatyva išeinama į televiziją.

Tą pat dieną, Šv. Kazimiero misijos laikomose 1 val. p. p. lietuviams sekmadieninėse pamaldose Šv. Vardo bažnyčioje, Gulfporte, Lietuvių klubas užprašė Mišias Lietuvos bei žuvusiųjų už jos laisvę intencija. Mišias aukojo 5 kunigai. Pamokslą pasakė kun. A. Stašys. Giedojo Lietuvių klubo choras, vadovaujamas P. Armono. Ir čia pamaldos užbaigtos Lietuvos himnu. Pamaldose dalyvavo vietos šauliai ir vyčiai su savo vėliavomis. Į šią bažnyčią taipgi gausiai atsilankė kolonijos lietuviai bei čia žiemoją tautiečiai.

Vasario 16 dieną Lietuvos vėliavos buvo iškeltos prie savivaldybių pastatų šiose vietovėse: Pinellas Parke, Treasure Island, St. Petersburg Beach, So. Pasadena ir Gulfport. Iškeliant JAV ir Lietuvos vėliavas, visų vietovių burmistrai ir lietuvių atstovai pasakė trumpas, turiningas kalbas. Visur sugiedota JAV ir Lietuvos himnai. Prie vėliavų pakėlimo dalyvavo gražus skaičius lietuvių.

K. Gmž.

(Iš Liet. liaudies meno raštų)

Policija daug kartų bandė išvaikyti žmones, o valdžios įsakomi kunigai mėgindavo išnešti iš bažnyčios Švenčiausiąjį, tačiau žmonės neleido. Pagaliau atvyko bažnyčios uždaryti patsai Kauno gubernatorius Klingenbergas su dideliu būriu policijos. Jis veltui bandė prikalbėti žmones išeiti geruoju iš bažnyčios. Jie nesiskirstė. Rusams pavartojus jėgą, šventoriuje susibūrė pagaliau ginkluoti vyrai, puolė ginti mušamųjų ir kilo smarkios muštynės su policija.

A. Šapoka

(Iš Lietuvos istorijos)

FARE PLUMBING
Leaks, poor water pressure, slow drains and sewers corrected.
Need a new or extra bathroom?
Call: 795-8480

KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU?
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE NUO $300 IKI $1.000

Chrysler LeBaron Medallion 2-dr. Coupe
BALZEKAS MOTOR SALES
CHRYSLER ● IMPERIAL
PLYMOUTH ● K CARS
"U WILL LIKE US"
4030 Archer — VI 7-1515

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmad. ir ketvirtad. vakarais iki 9 val.
3314 West 63rd Street
Tel. — PRospect 6-8998

A. A.
ONA PIEŽIENĖ

Gyveno North Judson, Ind. Anksčiau gyveno Chicago, Ill.
Buvo žinoma choro vedėja, solistė.

Mirė vasario 17 d., 1982 m., 10:30 val. vakaro, sulaukusi 74 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Vaiguvos miestely 1908 m. sausio 21 d. Amerikoje išgyveno 72 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Stasys, 2 dukterys Joanna, žentas Jonas McGlone ir Bernadeta, žentas Dennis Shaner, 2 sūnūs Jonas, marti Sun-Cha ir Tomas, marti Cindy, 15 anūkų, brolis Jonas Rezgis, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas McCormick-O'Donnell koplyčioje, 302 Lane Street, North Judson, Indiana.

Laidotuvės įvyks antradienį, vasario 23 dieną. Iš koplyčios bus atlydėta į Visų Šventų parapijos bažnyčią, San Pierre, Indiana, kurioje 11 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Visų Šventų parap. kapines, San Pierre, Indiana.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Laidotuvių direkt. McCormick-O'Donnell — Tel. 219—896-2149.

Dipl. teis. HERMANUI TUMUI,
Mažosios Lietuvos laisvės kovotojui staigiai mirus, jo žmonai prof. dr. Elenai Tumienei, sūnui Vydūnui ir marčiai Genei reiškiame gilią užuojautą.

VERONIKA IR JONAS ANDRAŠŪNAI
ALDONA IR ANTANAS AUDRONIAI
VERONIKA IR ALFONSAS BINDIRIAI
JONĖ IR GREGORIUS RADVENIAI
VELTA UŽKURAITIENĖ

A. ✝ A. TEOFILEI AUGLIENEI
mirus,
sūnui dr. Augliui, marčiai ir anūkams bei artimiesiems ir jos artimoms draugėms Brighton Parko apylinkėje reiškiame nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime.

SOFIJA IR NORMAN BURSTEIN

NERIJA — Plokštelė

Išpildo Clevelando studenčių vokalinis vienetas. Kaip: Gulio, ryčio. Oi, lekia, lekia gulbių pulkelis. Oi, ūžkit gauskit. Pūsk trimitą. Tik-tak. Prie gintaro jūros. Paskutinį sekmadienį. Obelėlė ir upelis. Spaudos baliaus valsas. Laukinė aguona. Kregždutės. Taip pat Barcarolle iš operos "Hofmano pasakų". Tango Notturno-Haus-Otto Borgman. Alma Ilanera-P.E. Guttierez ir kitos dainos.

Pirmoji Nerijos plokštelė pasirodė 1978 m., buvo greitai išparduota. Antroji pasirodė 1981 m. Jos repertuaras naujas, jaunatviškais, įvairus ir dinamiškas.

Vadovė ir dirigentė Rita Čyvaitė-Kliorienė. Akompaniatorė — Kristina Kuprevičiutė.

Kaina su persiuntimu $8.95

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda 56 ct. vastijos mokesčio.

✝

JUOZAS BUDRIONIS

Gyveno Chicago, Illinois, Brighton Parko apyl.
Mirė vasario 18 d., 1982, 9:30 val. vak., sulaukęs senatvės.
Gimė Lietuvoje, Utenoje. Amerikoje išgyveno 32 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Pranciška, sūnus Vytautas, marti Alfonsa, anūkė Rita su vyru William Cunningham, Amerikoje brolis Pranas su žmona Vera, Argentinoje sesuo Ona Šerkšnienė su šeima, Lietuvoje brolis Albinas su šeima ir 3 seserys: Teofilija, Veronika ir Konstancija, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas sekmadienį, 2 val. popiet Eudeikis-Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, vasario 22 d. Iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, sūnus, marti, anūkė ir kiti giminės.

Laidotuvių direktorius D. Gaidas ir G. Daimid — Tel. 523-0440.

A. ✝ A. ANTANAS SKODŽIUS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje.

Po ilgos ir sunkios ligos mirė vasario 18 d., 1982 m., 3:40 val. popiet, sulaukęs 75 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 19 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Marija, 3 dukterys Lietuvoje: Eleonora Karaliūnienė, žentas Stasys, Liudvika Rusteikienė, žentas Antanas, ir Danutė Martusevičienė, žentas Juozas, 5 anūkai, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Venecuelos Liet. dr-jai, Liet. Pensininkų s-gai, Biržėnų klubui, Liet. Bendruomenei Marquette Parko apyl., Lietuvos Policijos tarnautojų klubui "Krivulė".

Kūnas bus pašarvotas šeštadienį, 3 val. popiet Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street. Laidotuvės įvyks pirmadienį, vasario 22 d. Iš koplyčioe 9 val. ryto bus atlydėtas į Švenčiausios Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, dukterys, žentai ir anūkai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

A. ✝ A. ANDRIUI MURAUSKUI
mirus, dukrai Anelei Kajokienei, anūkams, giminėms ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų Draugijos Valdyba ir Nariai

---

A. ✝ A.
JURGIUI ASTRAMSKUI mirus,
gen. T. Daukanto Jūrų Šaulių kuopos nariams — MARIJAI ASTRAUSKIENEI, GENEI KUZMIENEI, ALESEI TURNER, KAZIMIERUI ASTRAI ir ALGIUI KUZMAI liūdesio valandoje reiškiame giliausią užuojautą.

KUOPOS VALDYBA IR NARIAI

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVENUE — Tel. YArds 7-1138-39
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SONOS
2424 W. 69th STREET — Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Illinois — Tel. 974-4410
PETRAS BIELIONAS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE — Tel. LAfayette 3-3572
POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET — Tel. YArds 7-1911
VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. — Tel. OLympic 2-1088

Perskaitę Draugą, duokite kitiems pasiskaityti

APLINK MUS

× **JAV Atstovų rūmuose** Washingtone Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas bus vasario 23 d. Tą pačią dieną bus minėjimas ir senate. Į Atstovų rūmus vyksta iš Chicagos invokacijai sukalbėti kun. V. Rimšelis, atstovai — dr. L. Kriaučeliūnas ir R. Tričytė, o senate atstovaus iš Chicagos inž. V. Naudžius ir kun. J. Prunskis.

× **Juozas Giedraitis,** Tautos Fondo valdybos pirmininkas, Fondo reikalais atvyko į Chicagą. Iki ateinančio trečiadienio jis pasiekiamas Chicagoje tel. 247-5741.

× **Solistai Zuzana Valadkaitė ir Antanas Slančiauskas,** o taip pat juos iš Argentinos atlydėjęs Stasys Metrikis vasario 18 d., lydimi Danguolės Valentinaitės, PLB Kultūrinės komisijos narės, aplankė "Draugą", pasikalbėjo su redakcija, apžiūrėjo spaudos darbus ir susipažino su spaudos centru Chicagoje. Solistai šį sekmadienį, vasario 21 d., Jaunimo centre duos koncertą visiems lietuviams, nes jie atkviesti, bendradarbiaujant su įvairių laisvojo pasaulio kraštų tautinėmis bendruomenėmis. Ateinančią savaitę trečiadienį jie vyks į Detroitą ir ten dainuos lietuviams.

× **PLB pirm. Vytautas Kamantas** gavo telegramą iš Theodore Freedman, Anti-Defamation League of B'nai B'rith žydų organizacijos New Yorke pirmininko, kurioje rašoma: "Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga sveikiname mūsų draugus Lietuvių Bendruomenėje. Meldžiamės, kad greitai ateitų diena, kada visi žmonės gyvens laisvėje".

× **Petras Indreika,** aktyvus "Draugo" bendradarbis, buv. Chicagos lietuvių visuomenės veikėjas, šiuo metu gyvena Pacifiko mieste, netoli San Francisco. Jis nuoširdžiai sutiko ir priėmė "Lietuvos bažnyčių" serijinio veikalo autorių Bronių Kviklį, tarėsi su juo knygų leidimo reikalais, įteikė iliustracinės medžiagos. Šia proga jis paprašė knygos skiltyse įamžinti jo mirusią žmoną a. a. Antaniną Ir IV (Panevėžio) tomo išleidimo reikalams įteikė 1000 dol. auką.

× **Teofilė Vildžius,** Chicago, Ill., Antanas Brazaitis, Cleveland, Ohio, atsiuntė po 8 dol. Jonas Bukas, Gulfport, Fla., — 7 dol. Labai ačiū.

× **Argentiniečių solistų Zuzanos Valadkaitės De Lopez ir Antano Slančiausko koncertas,** pirmą kartą Chicagoj, įvyks vasario 21 d. 3 val. p. p. Jaunimo centro didžiojoj salėj. Ruošia PLB Kultūrinė komisija. Bilietus prašoma įsigyti Vaznelių prekyboj, o koncerto dieną prie įėjimo. (pr.).

× **Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, tel. 476-2882.** Vienintelė lietuviška paminklų bendrovė Chicagoje. Nelaukite pavasarinio kainų pakilimo, užsakykite dabar. Prieinamiausios kainos lengviausiomis sąlygomis. (sk.).

× **Akiniai siuntimui į Lietuvą.** Kreipkitės į V. Karosaitę — Optical Studio 2437½ W. Lithuanian Plaza Ct. (69th St.) Chicago, Ill. 60629. Telef. — 778-6766. (sk.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. — Telef. VI 7-7747. (sk.).

× **Inž. Bronius Nainys,** buv. PLB pirmininkas ir "Pasaulio Lietuvio redaktorius, kalbės LB Marquette Parko apylinkės ruošiamame nepriklausomybės šventės minėjime vasario 28 d. Marquette Parko lietuvių parapijos salėje. Minėjimas ir metinis LB šios apylinkės susirinkimas įvyks tuojau po sumos.

× **Darius Borg,** Brother Rice aukšt. mokyklos mokinys, prieš metus atvykęs iš ok. Lietuvos, Indianoje surengtose plaukimo varžybose laimėjo pirmą vietą ir septynis medalius. Sveikiname.

× **Lietuvių Žurnalistų** sąjungos centro valdyba Chicagoje parėmė Daužvardžio fondo administravimą. Numatoma ateityje rūpintis jaunų spaudos bendradarbių ugdymu ir bus skiriamos aktyviesiems bendradarbiams Daužvardžio fondo premijos.

× **Beverly Shores Lietuvių klubo** rengiamas Nepriklausomybės dienos minėjimas vyks vasario 21 d., sekmadienį, 12 val. Šv. Mišias atnašaus kun. Jonas Borevičius. Po pamaldų bus bendri pietūs Holiday Inn restorane. 2:30 val. p. p. bus šventės minėjimas. Pagrindinę kalbą pasakys Vytas Kasniūnas, jun., meninę programą atliks dainininkė Rita Markelytė-Dagienė. Nepriklausomybės paskelbimo aktą skaitys Daiva Dambrauskaitė. Lituanistinės mokyklos mokiniai deklamuos.

× **Birutė Žemaitienė,** išdirbusi Illinois Central Community ligoninėje 25 metus, už gerą pareigų atlikimą buvo pagerbta ir apdovanota. Jos mėgiamiausias laisvalaikio užsiėmimas — tapyba.

× **Spaudos balius,** rengiamas Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdybos, 1983 metų spalio 22 d. Martinique restorane, Chicagoje.

× **Kun. A. Valiuška,** Phoenix, Ariz., atsiuntė 7 dol. auką. P. Vindašius — 3 dol. Po 2 dol.: Jonas Narijauskas, Vaclova Dėdinienė ir John Skalinski. Visiems ačiū.

× **Klemensas Juškevičius,** Chicago, Ill., atsilankė "Draugė", pratęsė prenumeratą ir dar pridėjo 15 dol. auką. Labai ačiū.

× **Inž. Kazys Pabedinskas,** Oak Park, Ill., visuomenininkas, vertindamas lietuviško žodžio reikšmę lietuviškame gyvenime, atsiuntė 25 dol. auką ir pratęsė "Draugo" prenumeratą. K. Pabedinską skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą tariame ačiū.

× **Moksleivių ateitininkų stovykla "Neringoje"** šiais metais bus nuo rugpiūčio mėn. 15 iki 22 d. Programa bus labai įvairi ir įdomi. Stovyklos globėja — Gita Kupčinskienė. Prašome iš anksto registruotis pas ses. Margaritą, Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn. 06260. Stovyklos mokestis 65 dol., o registracijos 10 dol. (pr.).

× **Dalyvaukime.** Vasario 28 d., 3 val. p. p. atsilankę į Jaunimo centre rengiamą koncertą, išklausysite įdomią programą, susipažinsite su programos atlikėjais ir paremsite "Margučio" pastangas. Programą atliks smuikininkai Atis ir Regina Bankai. Bilietai Vaznelių prekyboje ir "Margučio" raštinėje. (pr.).

× **Venta Deli** — mūsų gamintos dešros, šaltiena, rūgštus pienas, įvairūs virtiniai, kugelis, cepelinai, skaniausi lašiniuočiai, baronkėlės, žagarėliai, spurgos, Napoleonas, gardžiausios babkos, šakuotis ir daug kitų neišvardintų aukščiausios kokybės namie gaminto lietuviško maisto. Apsilankykite ir įsitikinsite. **Atdara kasdien 9—6. 2419 W. Lithuanian Plaza Court,** tel. 476-4622. (sk.).

Komisijos dalis pasėdžiauja premijos įteikimo "Draugo" romano iškilmių surengimo reikalais. Iš kairės: poetas Balys Gaidžiūnas, "Draugo" nuolatinis atstovas Vacys Ročiūnas, kun. Gediminas Kijauskas, SJ, iškilmių rengimo komisijos pirmininkė Milda Lenkauskienė ir V. Švarcienė. **Nuotr. Vl. Bacevičiaus**

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

MENO KŪRINIŲ FONDO PAVEIKSLŲ PARODA

Jau įprasta Vasario 16-os proga parodyti visuomenei nepriklausomai Lietuvai saugomų kūrinių. Šiais metais Čiurlionio galerijoje, Inc., 4038 Archer Ave., yra išstatyti: **Povilo Puzino** — 1941 m. Trėmimai, Gatvės Muzikantas ir Laivai; **prof. Adomo Varno** — prel. Juro atvaizdas, L. V. operos primadona Antanina Dambrauskaitė; **Miko Šileikio** — Lietuva ant kryžiaus ir Didysis Vadas; **Teofilio Petraičio** — Schwäbish Gmünd bažnyčia; **A. Cooper-Skupo** — Montrose uostas; **Veros Švabienės** — Vardan tos Lietuvos; **Ilonos Brazdžionienės** — Aušros Vartų Motina ir **Dalios Kolbaitės** — Kompozicija II.

Paroda lankoma nemokamai Midland Savings banko valandomis. Ji bus uždaryta kovo 20 d. Visuomenė kviečiama pasidžiaugti ir pasigrožėti šiais rinktiniais meno darbais.

SPINDULIO TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖS VAKARAS

Jau šešeri metai, kai Rasos Šoliūnaitės sukurta šokių grupė Spindulys pasirodė lietuvių visuomenėje bei amerikiečių ir kitų tautybių tarpe. Jaunimas šioje grupėje yra pasirodęs šokių šventėje, įvairiose tarptautinėse parodose bei lietuvių programose ir minėjimuose. Šiuo metu grupėje šoka 22 jaunuoliai nuo 16 iki 25 metų amžiaus. Spindulio grupę globoja Lemonto apylinkė, bet jos nariai susirenka iš įvairių vietovių. Kiti atkeliauja net iš tokių tolimų miestelių kaip Libertyville ir Beverly Shores. Įvairios Chicagos tautinių šokių grupės repetuoja Jaunimo centre arba Šaulių namuose. Spindulio grupę jau daug metų priglaudžia Aldonos ir Vytauto Šoliūnų namai ar Jaunimo centras.

Vasario 13 dieną į Jaunimo centrą rinkosi gausios minios žmonių į Spindulio grupės vakarą-balių. Svečių tarpe buvo matyti PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas, Vidurio Vakarų apygardos valdybos pirmininkas Kazys Laukaitis, įvairių tautinių šokių grupių mokytojai ir šokėjai ir daug, daug tėvelių ir jaunimo. Vakaro pranešėja buvo Agnė Katiliškytė, buvusi ilgametė Spindulio grupės šokėja. Vakaro programos tema buvo lietuviškos vestuvės.

Pirmoje programos dalyje matė pasilinksminimą. belaukiant jaunųjų atvykimo. Spindulio šokėjai sušoko sveikinamąjį Jonkelį ir tada pasiutpolkę. Trumpai buvo pristatyta kita dalis, per kurią buvo atlikti keturi šokiai su senoviškom lietuviškom klumpėm. Smagu buvo žiūrėti, kai jaunimas grakščiai atliko patrepsinį, kaukutį, pakeltkojį ir klumpakojį. Nors ausyse skambėjo, bet buvo tikrai puiku matyti šokėjus su tokia energija ir vikrumu šokant klumpių šokius.

Antroje programos dalyje jaunimas, laukdamas jaunųjų, sušoko kalatinį ir Zanavykų aplinkinį, per kurį piršlys šokdina visas kaimo mergužėles. Tada šviesos sutemsta ir pagal "Pas močiutę augau" melodiją atvyksta jaunieji, kurių vaidmenis atliko Elenutė Rėklaitytė ir Linas Šoliūnas. Tėvai juos priima su duona, druska ir vynu. Šokėjai sušoka varžytuvių polką ir tada dovanų šokį, per kurį jaunieji apdovanoja savo vestuvinį pulką, piršlį ir tėvelius. Merginos ir bernužėliai šoka kartu, grožėdamiesi savo dovanomis. Pagaliau laikas jauniesiems atsisveikinti su savo draugais sušokant rezginėlę. Svečiai labai šiltai ir nuoširdžiai priėmė programą, ilgai plodami šokėjams.

Rasa Šoliūnaitė, grupės mokytoja ir akordeonistė, padėkojo visiems tėveliams už kantrybę, kai jaunimas ilgas naktis vyko į šokių repeticijas, besiruošdamas šiam baliui. Taip pat buvo išreikšta ypatinga padėka Aldonai ir Vytautui Šoliūnams už visą pagalbą ir taip pat už jų namus, kurie naudojami repeticijoms. Kiekvienas iš šokėjų tada nuėjo prisegti savo tėveliams po gėlytę. Spindulio šokėjai taip pat padėkojo Rasai, įteikdami jai dovaną.

Po skanios šiltos vakarienės, kurią paruošė Danutė Kurauskienė, svečiai ilgai linksminosi, Vyties orkestrui grojant. Taip pat buvo pravesta įdomi ir turtinga loterija. Spindulio šokėjai dar kartą nori padėkoti visiems, kurie atsilankė į jų vakarą, ir tikisi, toliau pasirodyti lietuvių visuomenei. Taip pat nori išreikšti ypatingą padėką Algiui Trinkūnui, kuris jau antrus metus paruošia puikią scenos dekoraciją Spindulio baliui.

Agnė Katiliškytė

PREKYBOS RŪMŲ VEIKLA

Lietuvių Prekybos rūmų narių susirinkimas vyko vasario 10 d. Dariaus - Girėno salėje. Susirinkimui vadovavo pirm. Julius Kuzas, sekretoriavo Joseph Stanaitis. Grožvydas Lazauskas skaitė paskaitą apie Lietuvos atkūrimą Vasario 16-tosios tema. Teodora Kuzienė paskaitė eilėraštį Lietuvos žemėje (Birutės Kemežaitės). Frank Zapolio tautinių šokių grupė pašoko keletą tautinių šokių, tarp jų ir naujų. Pirm. J. Kuzas nuoširdžiai padėkojo programos atlikėjams. 1982 m. valdybą sudaro: J. Kuzas — pirm., Ch. Macke, Vyto Šukis ir Raymond Vertelka — vicepirmininkai, Vincent Samaska — iždininkas ir J. Stanaitis — sekretorius. Naujais nariais prisirašė Donatas Bačinskas, Indrė Biskis ir Llewellyn Schmidt. Rūmų nariai džiaugsmingai visus sutiko. Buvo pagerbtas miręs rūmų narys Algirdas Kazanauskas, o jo giminėms Peter Kazanauskui, Stephanie Simokaitienei ir kitiems išreikšta užuojauta.

Vasario 16 d. proga T. Kuzienė paaukojo Amerikos Lietuvių Tarybai 50 dol. Bruno Klemka ragino visus atvykti į rūmų rengiamą banketą, kurio pelnas skiriamas stipendijoms lietuviams, siekiantiems aukštojo mokslo. Banketas bus gegužės 22 d. Martinique salėje.

Pirm. J. Kuzas susirinkimą supažindino su atvykusiais svečiais, kurie siekia politinių tarnybų, būtent Stanley Balzeku, Kazimieru Oksu, Edvardu Schumanu (priemiesčiuose), Richard Durbin, Frank Savicku. Prašė tuos kandidatus remti savo balsais pirminiuose balsavimuose. Jeigu ir geriausi kandidatai negaus reikalingos daugumos balsų, jie neatsieks tikslo ir geriausiais norais rinkėjams būti naudingais negalės.

Stasys Patlaba

DENGIAME IR TAISOME VISŲ RŪŠIŲ STOGUS
Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.
Skambinkite —
ARVYDUI KIELAI
Tel.: 434-9655 arba 737-1717

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **A. a. Albina Krulikaitė-Strimavičienė,** 84 metų amžiaus, mirė vasario 7 d. Matulaičio namuose, Puhname, Conn. Palaidota St. John kapinėse Springdale, Cann., prie savo mirusio vyro. Liko sūnus arch. Vygantas Strimavičius, žentas G. Penikas ir anūkai.

— **Asta Grakauskaitė,** Los Angeles lietuvių veikli jaunimo gretose, neseniai baigė Californijos universitete farmaciją ir gavo daktaro diplomą. Už pažangumą moksle gavo stipendiją ir liepos mėnesį išvyksta dirbti į Harvardo ligoninę Bostone, Mass. Los Angeles lietuviai sveikina ją, pasiekusią tokio aukšto mokslo žymens, bet kartu gailisi, kad neteks veiklios lietuvaitės.

— **Vasario 16-tosios** sukakties minėjimas Bridgeport, Conn., bus vasario 21 d. Šv. Jurgio par. bažnyčioje 11 val. Kun. F. Pranskus atlaikys pamaldas. Minėjime 4 val. p. p. kalbės Simas Kudirka. Meninę programą atliks naujas Waterbury parapijos choras, vadovaujamas J. Beinorio.

NAUJAS LIETUVIS PROFESIONALAS

Šiomis dienomis Oak Lawn, Chicagos priemiesty, atidarė dantų gydymo kabinetą dr. Jonas Mažeika, — dr. Prano ir Aldonos Mažeikų sūnus.

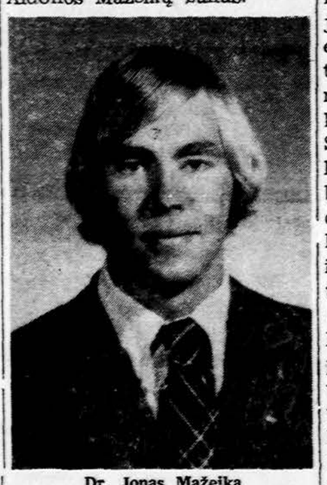

Dr. Jonas Mažeika

Dr. Jonas Mažeika gimė ir augo Chicagos lietuviškoje aplinkoje. Vaikystėje lankė Kr. Donelaičio lituanistinę mokyklą, aktyviai reiškėsi Jūros skautų plaukimo rinktinėje, buvo aktyvus buriuotojas — Laumės ir Audros jachtų įgulos narys. Dvejus metus mokėsi lietuviškoje Šv. Antano aukštesnėje mokykloje, Kennebunkporte, o jai užsidarius, baigė Morgan Park akademiją.

Paruošiamuosius odontologijos mokslus baigė Marquette universitete, o dantų gydytojo diplomą įsigijo 1980 m. Loyolos universitete. Po to metus laiko gilino žinias dantų klinikoje Milwaukee mieste.

Džiugu, kad jauno daktaro nesuviliojo tolimi horizontai ir kad jis nutarė gyventi ir praktikuoti savo tautiečių ir draugų tarpe.

Dr. Jono Mažeikos kabinetas yra 4600 West 103rd Street, Oak Lawn, Ill., tel. 426-8380.

M. A.

— **"Los Angeles Times"** sekmadienio laidoje (II. 7) ryšium su Suslovo mirtimi paskelbė ilgesnį J. Kojelio laišką, kuriame nurodomos priemonės, kurias Suslovas naudojo likviduoti Lietuvos laisvės kovų sąjūdį: miestų ir miestelių aikštėse išmėtyti kovose žuvusių lavonai, kartuvėse kabą gyvų pagautų partizanų kūnai, masinės deportacijos. Tų brutalumų pasėkoje per porą teroro metų Lietuva neteko apie 20% visų gyventojų. Laiško autorius pritaria dienraščio vedamojo pareiškimui, kad "sovietinis komunizmas yra subankrutavusi sistema". Laiške rašoma, kad tiems, kurie gyveno Rusijos pašonėje, tas faktas jau buvo žinomas prieš 50 metų. Tačiau "ką gera pasauliui davė tas žinojimas, jei prezidentas Rooseveltas pagal vėliausį Averell Harriman liudijimą niekad nepažino komunizmo ir priėmė jį kaip New Deal pratęsimą"? "Stalinas ir Suslovas yra du labiausiai lietuvių nekenčiami žmonės".

— **Baltų Laisvės Lygos pastangomis** vasario 26 d., 10:15 val. prieš pietus NBC televizijos programoje "Today in Chicago" Pabaltijo valstybių klausimu bus pravestas pokalbis su Rand korporacijos Sovietų Sąjungos klausimų ekspertu Alex Alexiev. Tas pats asmuo kitą dieną, vasario 26, 2:20 val. po pietų Pabaltijo valstybių klausimu kalbės iš WBBM (ABC) radijo stoties. Rand korporacija yra sutelkusi įvairių sričių ekspertus ir atlieka užsakytus tyrinėjimus politiniais, socialiniais, visuomeniniais ir kitais klausimais. Alex Alexiev dažnai Sovietų Sąjungos klausimais konsultuoja Valstybės ir Gynybos departamentus. Vasario 4 d. 3:35 val. po pietų pokalbį telefonu su kun. dr. J. Šarausku iš Chicagos Lietuvos klausimais transliavo Seattle, Wash., KIRO (CBS) radijo stitis. Amerikos Baltų Laisvės lyga taip pat daro pastangas JAV kongrese pravesti rezoliuciją, kuria prezidentas būtų įpareigotas paskelbti Pabaltijo valstybių laisvės dieną. Atstovų rūmams tokią rezoliuciją jau pasiūlė kongresmanas Henry J. Hyde (House Joint rezoliucija 386), į senatą artimiausiu laiku tą pačią rezoliuciją pažadėjo įnešti senatorius Jesse A. Helms.

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, Illinois 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629
Tel. 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštad. 9—12 val.
ir pagal susitarimą

NAUJIENA!

Tik ką išėjo iš spaudos Ispanų Amerikos naujosios poezijos antologija ATOGRĄŽŲ SAULĖ. Tai pirmoji tokio dydžio svetimų poetų antologija lietuvių kalba. Ji apima visas 19 ispaniškai kalbančias šalis, pradedant Argentina ir baigiant Venecuela. Joje yra 90 poetų daugiau kaip 300 eilėraščių. Ją sudarė Povilas GAUČYS, redegavo Stasys GOČTAUTAS. Išleido "RŪTA". 591 psl. 1981. Kaina su persiuntimu $16.50.

Spaudė M. Morkūno spaustuvė

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Illinois gyventojai dar prideda $1.05 valstijos mokesčio.